

Загадка Тонса

Дорога

Італія завжди прекрасна! Зараз був осінній ранок, вночі лило як з відра - та й зараз мрякотіло. Я колесив на північ по дуже старій та розбитій дорозі. Кожна вибоїна до країв була наповнена холодною дошовою водою, так що я не бачив їх глибини. Корів навколо видно не було, проте лишилися їх сліди. Судячи з кількості кіз'яків, тут прогнали велику череду зовсім недавно.

Праворуч від дороги спіли виноградники. Темно-червоні грона виглядали з під листя. Крупні ягоди, налиті сонцем та вкриті тонким срібним порохом з дріжджів, збудливо пахли. Запах доносився навіть до дороги. Цей виноград, скоріше всього, сорту Merlo та піде на високоякісне вино. Як не важко мені це казати, але Франція поступається Італії за якістю вин. Зовсім трішки - але поступається.

Ліворуч від дороги були ферми. Робітники, одягнуті в джинсові комбези, виводили отару з декількох вівчарень та гнали їх на луги з соковитою люцерною - причому робили це не за допомогою традиційних собак-пастухів, а вантажними квадриками.

З-за обрію показався верхній край ще блідого, заспанного сонця. Посміхнувшись йому я продовжив свій шлях. Дорога заїхала в балку. Там, в низині, ще стояв дуже щільний туман. Крізь його товщу вгадувались скупчення сухого очерету з коричневими кочанами повними насіння. Ввімкнувши пару жовтих протivotуманок, я пірнув у білу пучину.

Їхати в молоці та об'їжджати калюжі було б складно, якби не нововведення моєї машини. З першого погляду я подорожую на 'дуже старому Форді' - але це не зовсім вірно. Ford Escort 2000 року випуску ще до потрапляння в мої руки, була кардинально перероблена на ралійну. Спортивні механіки по-перше викинули все, що не потрібне у ралі та має вагу: задні крісла, стереосистему, і тому подібне. Вони також змонтували захисний каркас та встановили вперед спортивні сидіння. По-друге вони залишили його рідний інжекторний двигун, тільки збільшили його потужність з 150 до 200 кінських сил. І в останню чергу механіки повністю змінили трансмісію на повний привід і зробили більш

спортивну підвіску встановивши більш довгі пневмо-гідравлічні амортизатори. В моїх руках ця машина зазнала ще більших змін. Я повністю змінив стандартне кермо на систему джойстика. Це дуже цікава річ: джойстик у вигляді відбитка руки. Комп'ютер розпізнає, коли рука лежить в ніші, й перейшовши на ручне керування, виконує всі команди пілота: розганяється та гальмує продовжним обертанням долоні, повертає поперечним – до того ж до кожного пальця підведено перемикач, що контролює світлову та інші системи. Як керувач прибирає руку з відбитку – тут же контроллер вмикає автопілот – і людина зможе відпочити. У якості фінального аккорду, наліплена наклейка з доктором Брауном з фільму 'Назад в Майбутнє' та написом 'Savant fou¹'. Так що моя машинка низько та неголосно гарчить – проте варто піддати газу – і своїм могутнім ревом вона ставить на місце всі сучасні суперкари.

Милуючись автомобілем, я майже пропустив малопомітний поворот ліворуч. Врятував мене гігантський дуб. Він наче казав: "як я вижолудився тут тисячу років тому, так я і збираюся простирчати на цьому місці іще тисячу років" – це при тому, що майже всі блискавки цього села влучають у нього і кора цього дуба змінила колір на обпалено попелясто-бурий через численні пожежі.

Якщо їхати далі на північ, то можна потрапити в стародавнє місто Болонья. Споруди в центрі міста збудовані з червоної цегли, багато магазинчиків та кафешок працюють круглу добу. Та в цьому місті є дещо особливе: найстаріший в Європі та один з найстаріших у світі університет. Саме цей універ заклав основу європейської освіти. Короновані особи посиляли своїх дітей для вивчення наук саме в цей заклад. Саме цей університет вказував як alma mater Коперник. Мені було дуже соромно що я там ніколи не був.

– Треба буде захищатися саме там... – сказав я до себе. Мені було б вигідніше захищатись у одному з київських універсів, але захист вченого-полімата приймає будь-який вищий державний заклад IV рівня акредитації – притому незалежно від країни.

Я звернув від шляху на Болонью – і зараз-же змінилось покриття дороги. Де був старий потрісканий асфальт, там з'явилася базальтова жорсткість. Камінчик забарабили по дну автівки. За густими чагарниковими хащами терновника проглядалось те, що залишилося від маленької фортеці. Десь

¹ (Фр.) Божевільний вчений

п'ятсот років тому збудували її із піщаника - тригранна контрфорсна стіна, пару десятків будівель, маленька цитадель. Багато часу фортеця простояла незламна, багато зубів обломали об неї вороги - та вона вистояла... поки за неї не взявся час.

Мені пригадалося, як пару років тому, я зупинявся тут, бродив серед руїн і мріяв. Знайшовши яму, яка свого часу була колодязем, я випив студеної води. Це місце зачаровувало мене своєю неповторною магією! Я навіть солодко закимарив на розігріту гранітному камені, коло маленької зруйнованої часовні - але згодом помітив що те, що притягувало мене, вочевидь, притягувало й гігантських хрестовиків павучого кольору - а я їх дуже боюсь.

З дерева на дерево пурхали маленькі пташки, схожі на солов'їв. Натиснувши важіль та відкривши вікно, я хотів насолодитись їх співом, проте вони чомусь мовчали.

- В суп вас! - сказав я з злобною усмішкою, і, таки в'їхавши колесом в калюжу, поколесив до котеджу Вчителя.

За що я поважаю його, так це за те, що у нього в паркані нема воріт - бо немає самого паркану. Є тільки низенький дерев'яний тин - тай то тільки для того, щоб підтримувати 'ліани' вічнозеленого плюща.

Мій фордик зупинився на критій парковці на чотири місця, поруч з автомобілем Учителя. Я скрізь скло оглянув його: Volkswagen Bug блідо-салатового кольору та досконало вимитий - таке відчуття, наче злива обливала цю машину цілу ніч. Відстовбурчивши ворота легкого плаща, я одягнув капелюх, вийшов із машини... і був 'обнятий' гігантським псом.

- Здоров Бруно! - з посмішкою сказав я і потріпав його по шиї. Бруно весело завиляв задом. Він був боксером, тигрового окрасу з білими плямами на лапах і на пиці. Що його вирізняло з інших боксерів, то це титанічні розміри. Бруно, вставши на задні лапи, може з легкістю лизати мені обличчя - а мій зріст - без десяти сантиметрів два метри! Залізши у кишеню, я вийняв звідти заздалегідь захований паперовий пакетик з Pecorino Romano - улюбленими ласощами Бруно.

- Тільки Вчителеві не кажи! - промовив я і Бруно захамкав сир. Озирнувшись навкруги, я впевнився, що все так, як і було раніше: двоповерховий котедж з білої цегли під брунатною черепицею, літня кухня, де Вчитель робив смачний сидр та напів-льох напів-погріб, де цей сидр зберігався у амфорах з білої глини. Вікна теж були старими, дерев'яними, проте їх

дружина Вчителя кожен неділю протирала - і вони були в ідеальному порядку - як і все навкруги. На першому поверсі у вікні кухні на підвіконні стояла трилітрова банка з водою, у якій красувалася квітка соняшника.

- Ну що, Бруно, пішли до котеджу?

Бруно закінчив вилізувати жорстку, весело подивився на мене і потрусив попереду. Ми пішли додому не по стежці а навпростець - через пасіку. Це була маленька пасіка в три різнокольорові рамочні вулики. Я звідси бачив, як 'заспані' бджоли відсилали своїх трудяг, як ті повільно та ліниво летіли до квітучих яблунь на розвідку.

Пес пригальмував перед вуликами та понюхав повітря. Цікаво, чи пам'ятає він, як ще цуциком сунув свого носа до бджолиного льотка? Його від численних укусів рознесло тоді так, що Вчитель колов йому дозу димедролу, як протиалергічного препарату. Бруно тим часом чхнув та побіг за вугол будинку. Я пішов за ним.

Веранда була відкритого типу, без жодного скла. На сосновому нелакованому столі лежав свіжий журнал Forensic Science - та не це привернуло мою увагу. Вчитель виніс професійний телескоп-рефлектор системи Грегорі з майже півметровим діаметром об'єктиву!

Підійшовши до цього красеня я заглянув в окуляр. Так як зараз був ранок, то мені нічого внятного не повиділося - якісь розмиті блакитно-сірі розводи. Судячи з усього цього, Вчитель сьогодні вночі здійснював прогулянку по небу, а судячи з довжини його нотаток і кількості яблучних огризків - він провів тут половину ночі. Я проглянув записи і мене здивувало те, що Вчитель вдивлявся в... ніщо. Не галактики, ні зоряного скупчення, ні планет в тих координатах, які були виписані, наскільки я знаю, в цю пору року видно не було. Дуже дивно!

Бруно вибіг із дому, неголосно гавкнув на мене, наче запрошуючи увійти. Взявши яблуко з плетеної корзини я зайшов всередину.

Не знаю чи у інших є таке відчуття, але коли я заходжу в коттедж Вчителя - атмосфера змінюється на зимній вечір. Зовні може бути рясна на дощ весна, виснажливо-жарке літо, болотиста осінь - та всередині завжди святковий зимовий вечір. Ще трохи, і я повірю, що як тільки відкрию двері знову - легка метелиця припорошить килимок сніжинками.

Роздягнувшись, я зняв плащ кольору брудного хакі та капелюха, повісив все у невелику шафу та оглянув хол. Тут теж

нічого не змінилося! Приємно-жовте світло з прихованих настінних світильників падало на малюнки та креслення, які висіли на стінах. Це були світлокопії авторства античних вчених. Креслення фортець, плани каналів Венеції та схема повних лат лицаря-ландскнехта – та не це привернуло мою увагу. Я підійшов до найціннішого скарбу Вчителя – знаменитого секстанту – згадки того часу, коли Вчитель подорожував – і взяв його. Відчувши значну вагу я придивився до маленької тріщинки на обкладці інструменту. Цей дефект утворився десять років тому, коли я ненавмисно впустив його на підлогу. Добре, що нікого не було вдома... Добре, що в тій кімнаті були килими...

Заглянувши на кухню, я побачив легкий розгاردіаш та яскраво-блакитного метелика, що повзав по соняшнику. На грубо збитому столі лежали свіжий шмат білого хлібу з ароматною скоринкою та пару разів надкушений сектор сиру. Бруно хлебтав воду з червоної пластикової миски під столом.

– Лілой, я в бібліотеці! – рознісся низький бархатистий тенор Вчителя. Посміхнувшись і скуйовдивши давно не мите волосся, я пішов на другий поверх.

Вчитель

Бібліотека була розкішною. Вчитель цікавився майже всім – і вона відображала це. Книжки з точних наук сусідствували з нотами для скрипки, була навіть спеціальна полиця для старовинних папірусів. Мені пригадалося, що, як я ще тут жив, католицький кардинал спеціально приїздив сюди, щоб піддати аналізу якийсь древній талмуд. Так і бачилось, що Вчитель має сидіти у дуже зручному кріслі, попивати свій незмінний саморобний бурштинний сидр та читати Улісс – не менше!

Він не сидів в кріслі і не читав. Вчитель лежав на полу і качав прес. Неймовірно! Він був рівно на тридцять років старше за мене – і я не міг здолати його не тільки у інтелектуальній й духовній, а ще й в фізичній сфері!

Вчитель теж не змінився, тільки борода його зі срібної стала білосніжна. Такий же вільний спортивний костюм, такі ж вивчаючі очі. На півголови нижче за мене, Вчитель поєднував батьківську математичну розсудливість єврея з материнським спокоєм та абсолютним пофігізмом грека. І що у нього особливе,

то це колір очей. Не сталый, а, скоріше, відтінку небес, на яких от-от піде дощ. Теплий дощ. Вчитель по-атлетичному підстрибнув – одразу на ноги – ми міцно обнялись та підійшли до каміну. Бруно тим часом пішов в куток і влігся в свою, спеціально виплетену з лози корзину та майже відразу захропів, висунувши набік рожевий язик.

– Втомився, бідолога – цілу ніч вартував мене, – з вдячною посмішкою сказав Вчитель. – Ось, продегустуй! – і він кинув мені яблуко. Піймавши маленький фрукт, я відкусив від нього та скривився. Учитель уважно спостерігав за мною.

– На мій смак, занадто гірко. Ніби сюди вбухали хініну²...

Вчитель просяв:

– Браво! Ти попав прямісінько в точку: я вивів яблуню з підвищеним вмістом саме хініну. Аби він не окислювався, я його з'єднав з сірководнем.

Ще десять років тому я б спитав: нащо? Але той час пройшов. Учителю не потрібна практична причина. Чому він поєднує такі різні напрями наук, що багатьом і в кошмарному сні не присниться їх поєднувати? Тому що цікаво. Чому він виводить яблуні на всіх рівнях, включаючи генетику? Тому що цікаво. Чому він власноруч варить смачний сидр, якому немає рівних в цілісінькому світі, замість того, щоб просто купувати його? З тої ж причини.

– Де ваша дружина? – запитав я і присів в плетене крісло. Вчитель розташувався навпроти, відкусив від нововиведеного яблука, скорчив лице та відповів:

– В Бразилії. Вона там затримається ще на тиждень. Ось мінус геніального психіатра – її ніким замінити.

Посміхнувшись, я згадав, як Вчитель кохає дружину. В минулому, коли вона потрапляла у різні серйозні та не дуже ситуації, саме Вчитель першим поспішав на допомогу. І вона відповідала взаємністю – це була пара, розірвати яку неможливо. Коли дивишся на них, не можна навіть подумати, що вони перший раз зустрілися, коли Вчитель... заарештував її. Він тоді був криміналіст, а вона опинилась не в той час не в тому місці. Бідний вчитель: він проводив допит, а проти нього постав не просто психіатр, а психіатр з зовнішністю відьми. Красиве точене лице, чорні очі, соболині брови, налиті як хміль груди та закутані в сатин ніжки. Саме на допиті вона його й зачарувала...

– Не знаю чи знайшли ви час продивитися мій дисертаційний план... – почав я, та Вчитель мене перебив:

² Гірка сполука; є компонентом тоніку.

- Знайшов, продивився, іще раз продивився та проаналізував. Ти хочеш відібрати у мене золоту медаль поєднувача непоєднуваного? Тестові системи поєднати з іграми на такому рівні - це занадто, навіть для мене. Я ще ніколи не намагався замінити фразу 'здав тест' фразою 'закінчив гру переможцем'. Але... - він уважно подивився на мене, - якщо у тебе це вийде, то ти, по-перше, займеш порожню нішу, по-друге, зацікавиш своїми здобутками інвесторів та зможеш вважати, що персональна руна полімата у тебе в кишені... Якщо зможеш... велике таке 'якщо'...

Я посміхнувся:

- Ви у мені сумніваєтеся?

Вчитель по-змовницьки підморгнув:

- Аякже! Просто ти ще не розумієш, який великий шмат граніту тобі доведеться згризти. Проте... - він сів за стіл і продовжив. - Я вчора спілкувався з Гілом з-приводу твоєї роботи...

Я стрепенувся:

- Ви маєте на увазі Гілберта МакЛейна?

- Так. Я надіслав йому твій план, і, загалом... він хоче стати твоїм науковим керівником. До того ж він теж учасник тої ж місії, що й ти і ви зможете багато спілкуватись 'у одній кімнаті'.

Гіл МакЛейн! Один з наймогутніших поліматів світу! По деяким наукам його рівень знань не поступається вчителевому (а якщо вірити слухам, по деяким навіть перевершує його). Я й не сподівався, що він зацікавиться моєю, досить скромною (по своїм міркам, звичайно) темою.

- Дякую вам.

- Пусте! Я ще раз кажу, що по-моєму у тебе нічого не вийде. Дев'яносто відсотків робіт не приймаються з першого разу - ти це прекрасно знаєш. Але якщо у твоїй дисертації є зерно - то Гіл не дасть скласти менше, ніж на відмінно, - він встав. - Та зараз твоя кімната готова, так що... - я похитав головою і Вчитель вмовк.

- Вибачте, але я до вас ненадовго. З найближчого злітного поля через шість годин злітає літак, що доставить мене на космодром - а від завтра я включаюсь у групу передпольотної підготовки.

Вчитель трішки засумував і декілька раз кивнув:

- Ясно, що ж зробиш... Але нагодувати тебе я встигну? Відкоркуємо пляшечку сонячного напою...

Посміхнувшись, я кивнув і сказав:

- Звісно. Але я кинув вживати алкогольні напої, так що я, якщо ви не проти, зварю каву.

Вчитель 'посміхнувся в бороду' і ми спустились на кухню. Бруно підскачив та побіг за нами.

Новачки

Я сидів у своєму готельному номері та жував вівсянку. Це не була 'вівсянка з пакету', це був мій персональний рецепт. Одна третина вівсяних пластівців, одна молока і одна води. Доводите це до кипіння (але ні в якому разі не кип'ятите), додаєте трохи якогось джему та насолоджуєтесь.

- Як же мені повезло! - промовив я до себе. Спочатку я відвоював роботу в інших кандидатів, потім дістав схвальний відгук від Вчителя а, на кінець, отримав такого наукового керівника!

Прилетівши вчора ввечері я був зустрітий самим Гілом. Отримавши згоду, він сказав, що в дисертаційній групі не буде людини більш прискіпливої та дотошної ніж він сам. Гіл прямо сходу хотів прошерстити мій план, але зглянувшись на мою втомленість - і від того безтолковість - відправив відсипатися.

- Як же мені повезло! - повторив я, куштуючи ніжну малинову субстанцію. Згадавши, як нас відбирали на цю посаду я здригнувся. Тестами валили нещадно! Тести із точних наук, тести із гуманітарних наук, навіть тести із музики та живопису! Пригадалося, як в матані³ треба було розв'язати диференціальне рівняння, як я його вирішував три години і як я згодом дізнався метод, яким завдання можна було вирішити буквально за п'ять хвилин! Або на живописі... Витративши весь свій час на різні нісенітниці, я вивчив тільки 'Авіньйонських дівчат' Пікассо - і всі інші питання зводив до цієї теми. Кошмар! Та врешті решт інші виявилися й ще бездарнішими і місце дісталось мені.

Ця місія дуже важлива - будівництво першої електростанції на нашому природному супутниці. Зараз всі космічні апарати автономні у плані живлення - але це далось занадто великою ціною. Майже половина їх об'єму віддана під власні джерела

³ Скор. від математичний аналіз

енергопостачання. Гігантські 'крила' з сонячними батареями роблять апарати до біса незграбними, нестабільні акуми⁴ перегріваяться та виводять з ладу найдосконаліші схеми... Ці мінуси були прийнятними - до недавнього часу. Але нова програма дій виводить Місяць на новий рівень. Власть придержащі вирішили зайнятися ним всерйоз та колонізувати його - а на це потрібно до-дідка енергії. Наша місія повинна вирішити цю проблему та відкрити дорогу масовій експансії!

- Як же мені повезло! - втретє і в останнє сказав я, встав, помив тарілку і склянку та відсунув фіранку. Ззовні в кімнату ввірвалося 'зоряне сяйво' і трохи освітило моє помешкання. Номер невеликий, проте затишний. У невеликих пластикових кадках стояли рослини, нижня частина листя яких має червоний колір - і я ніяк не міг згадати назву цієї квітки. Ліжко односпальне із свіжими простинами - я себе змусив його заправити. На стіні картина з ефемерними пастелями. На мить подивившись у вікно і нічого путного не побачивши, я почав одягатися.

Форми у мене ще не було, тож я вдягнув темно-сині джинси, такого ж кольору сорочку та пов'язав рубіновий платок на шию. Антиперспіранти я не дуже жалую і використовую лише в крайніх випадках - звичайного вранішнього щоденного душу достатньо. Ще раз вилаявши себе за забутого гребінця, та, використавши замість нього власні пальці, я замкнув двері свого номеру та пішов у кафе.

Прийшовши туди, я нікого ще не застав. Це був невеликий заклад, на десять столиків. Відмінність цього кафе у тому, що воно повністю автоматичне - себто нема ні бармена, ні офіціанток - нікого. Замість барної стійки стояв приймальний столик, над яким висівся спеціальний термінал. На ньому замовляли страви та напої. Активувавши монітор, я продивився меню. Нічого екстраординарного не було: серед перших страв - супи та бульйони, серед других красувалися яечні та різноманітні каші, ну а посеред напоїв чай, кава, соки та пиво. На мить замислившись, я взяв собі подвійне еспreso та круасан з чорницею, сів за столик біля вікна та почав дивитися на вулицю.

Містечко було крихітним - з десятків вулиць, низькі триповерхові будинки віддавали різними тонами м'яких пастелей. Автоматична машина-прибиральник м'яко-зеленого кольору без прямого людського контролю доводила чистоту до ідеальної. Це був не те щоб новий виріб - скоріше синтез звичайного прибиральника

⁴ Скор. від акумулятори

та контролюючої системи маршрутів на GPS. Це містечко ідеальне для випробувань такого роду! Якщо ця машина себе добре проявить тут - її будуть випускати для більш широкого спектру міст. Та всі ці будинки та в них живучі люди служили одній цілі - забезпечення всім необхідним першого цивільного космопорту. З кафешного вікна було видно частину однієї з двох смуг, проілюмінованих яскравими білими ліхтарями.

Смакуючи гарячу булочку та замислюючись над перевагами гастрономічного погляду на життя, я щось почув. Точніше не почув, а відчув ступнями. Якась вібрація... Від полу вона передалася вікнам, які мілко затряслися, потім я почув низький гул, який посилювався. Гул переріс у виття і я нарешті зрозумів, що це здійснює посадку якийсь шатл. Вставши, та підійшовши до великого вікна я одразу побачив його.

Це був вантажний шатл. Він був темний, проте зправа і зліва, на бортах, були сигнальні вогні рубінового та смарагдового кольору, а прямо на його 'носі' горів яскравий посадковий прожектор. Ще мить - і він котився по смузі.

- Fantastique! - з захопленням промовили сзаду. Повернувшись, я онімів. Молода лисиця була на голову нижча мене. Зачіска-паж із вогняного волосся підкреслювала білину лиця. Чимось ця жінка нагадувала мені Мирей Матьє - тільки руду. Великі зелені очі уважно спостерігали за усім. Вона не носила прикрас, приталений чорний тренувальний костюм підкреслював фігуру Афродіти. Стоявши приголомшений я не міг вимовити ні слова. Жінка, щоб вивести мене зі ступора, задала питання:

- Це тут збираються новачки з Хокінгу?

Посміхнувшись, я полегшено сказав:

- Так. Я Лілой, один з них.

Жінка усміхнулася, по-японски вклонилась та сказала:

- Кіцуне.

Я запросив її до столику:

- Сідайте, будь-ласка, будемо чекати разом. А може ви чогось хочете? Ви взагалі снідали?

Вона покрутила головою і пояснила:

- Я тільки-но приїхала на монорельсі, ледь в готель в'їхала, так що ні. І якщо відверто, я не дуже розумію в цьому... - вона кивком вказала на термінал.

Оживившись, я промовив:

- То ходімо я вам покажу! І не проти, якщо ми перейдемо на ти? Можна поки без поцілунків... - незграбно, проте дуже мило

пожартував я. Кіцуне всміхнулася, кивнула і ми підійшли до монітору.

- Цей механізм офіційно називається консольний автомат нутрієнтів або КАН. Проте неофіційно всі його називають авто-офіціант, - я активував монітор. - Це меню: окремо для страв, напоїв та різних снєків. Вибирай.

Кіцуне швидко продивилась меню та вибрала яєчню на салі, фісташкове тістечко та зелений чай без цукру. Оформивши замовлення Кіцуне спитала:

- Цікаво, що цей автомат зараз робить?

Ще живучи у Вчителя, я часто підглядавав до його роботи - а він саме займався зведенням програмної архітектури саме до цих автоматів. Тому знаючи і про внутрішню структуру, я з радістю поділився:

- Після того, як людина підтвердила своє замовлення, комп'ютер розпаралелює його - в своєму випадку це друга страва, снєк і напій, формує транзакції⁵... - я зам'явся, проте вона кивком дала мені знати що знає цей термін, - розсилає локальним контролерам і чекає. Ці контроллери відповідають за різне приладдя: чайник, там, мікрохвильовка, пательня і тому подібне. Як тільки вони приготують компоненти, центральний контролер відправляє їх на тацю та видає... - тут дуже доречно загорілася зелена лампа, виїхала таця з коричневої термостійкої пластмаси, Кіцуне прийняла сніданок і ми повернулися за столик.

Моя нова знайома, відпивши чайку, взялася за тістечко а я спитав:

- То чим ти займаєшся?

Кіцуне прожувала та відповіла:

- Я лікар... Працюю під керівництвом головного медика.

З інтересом поглянувши на неї, я уточнив:

- Ханді?

Вона кивнула та спитала:

- А ти? Держу парі, що щось з комп'ютерами.

Я кивнув:

- Вгадала: я шеф адміністраторського відділу. Цей відділ відповідає за комп'ютерні зали та всі мережі на Хокінзі.

- Нічого собі скромність! - либлячись сказала вона.

- Це насправді невисока посада... - сконфужено відповів я.

- Буду працювати під керівництвом головного вченого, Грега МакЛейна. А взагалі-то я майбутній полімат...

⁵ Термін з теорії інформації; дія яку не можна зробити наполовину.

Тут Кіцуне нашорошила вуха і, коли я це помітив, зацікавлено спитала:

- Я вже чула це слово... Мій керівник - Ханді - по-моєму теж полімат. Але, якщо чесно, я не знаю точно що це таке...

Відправивши залишки остиглого круассана в рот я покивав:

- Як і більшість людей. Це нова група вчених ще не набула популярності. Полімат це офіційний титул, який присуджується людям з знаннями, які охоплюють значну кількість галузей. Такий людей можна назвати універсальними вченими.

- О, як Леонардо? - живо спитала Кіцуне.

- Саме так. Я тобі скажу більш того: Леонардо і був одним із перших поліматів. Леонардо да Вінчі, Галілео Галілеї, Миколай Коперник, Нікола Тесла - майже всі вчені в давньості були поліматами.

- А що сталося з теперішніми? Не вистачає сил?

- Не в тому справа... Всі науки розрослись на три а то й на чотири порядки - до того ж їх стало набагато більше. І знати все практично неможливо - не вистачає нейронів у людському мозку. Сучасний полімат - це людина, яка дуже швидко будує структуру системи - і не важливо, якого типу ця система. Для досвідченого полімата комп'ютерна система мало чим відрізняється від, скажімо, політичної чи образотворчої системи - одні і ті ж абстракції.

Мене перервали відкриваючись двері. Декілька чоловік зайшли в кафе. Кіцуне сказала, піднімаючись:

- Пішли знайомитися з іншими зеленими?

Я кивнув.

Зелених було небагато. Одна пара була з Японії. Нобухіко був статним молодим чоловіком ростом з мене із волоссям кольору 'воронове крило'. Міка, молода жінка, про яку у японії скажуть 'каваии' себто милий, постійно посміхалася. Вона і її чоловік носили однакові темно-сірі шерстяні спортивні костюми та були інженерами з джерел енергії.

Інша пара була з Норвегії. Скаллтрім - дикуватий, з нейдущею йому рудою бородою. Він одягався в все мілітаристське та був будівельником-підривником. Кара була вродливою та єдиною з жінок, хто носив прикраси: масивні срібні сережки у вигляді милих черепочків та дерев'яний анкх у якості кулону. Вона була бунтаркою - на пару зі своїм чоловіком.

І, нарешті, Рок і Єва були молодими стажистами з каліфорнійського університету та дуже ніяковіли, коли ми до них

зверталися. Ще раз показавши всім як користуватися 'офіціантом' я сів на дальній стілець, а Кара, пригубивши ель, вирішила зняти напругу:

- Нарешті я побачу капітана! Я чула про нього багато різноманітних і захоплюючих історій - не кажучи вже, що у нас з капітаном однакова зачіска.

Всі засміялись: у Кари була поголена голова і вона цим наче хотіла сказати, що капітан теж лисий як коліно. Перегиготавшись, я сказав:

- Ти поспілкуєшся з капітаном Горацію, проте не сьогодні. Тут тільки ті, що ще не літали в Простір, тому нам потрібні деякі додаткові лекції.

- А саме? - спитав Скалл.

- Спочатку ми заповнимо велику анкету, потім вислухаємо лекцію з техніки безпеки, а потім, ввечері, нам доведеться перший раз зустрітися з лікарями. Якщо зі здоров'ям все гаразд - саме вони підпишуть з нами контракт на цю місію..

- А якщо ні? - тихенько запитала Єва.

- Тоді ви поїдете додому, - суворо сказав знайомий мені чоловічий голос з боку дверей. Ми озирнулися й побачили мого нового наукового керівника, що підходив до групи.

- Я Гіл, ваш супервізор. Як тут Лілой вірно сказав, у нас багато справ та ледь-ледь часу, тому ходімо в аудиторію, - він зробив рух 'за мною' та вийшов. Ми пішли за ним.

Лекції

Це була не зовсім аудиторія - скоріше маленький кабінет. Крізь запиленні вікна проглядало сонце, біля вчительського столу в кадці був високий фікус. Сдвоенні парти нагадували б мені шкільні класи СРСР, якби на кожній не стояло по два ноути. Ми з Кіцуною сіли за першу парту коло вікна.

Виглянувши з нього, я побачив 'відстійник' для шатлів. Наш старий друг уже був тут - вантажний шатл, охолоджуючись, сіро поблискував та нагло займав півтора місця. Командир та пілот стояли поруч з низьким трапом, спалили електронні цигарки і переглядали якісь папери на планшеті. Відвівши очі від вікна, я подивився на комп'ютер.

Здавалося б на перший погляд - звичайний ноут, не дуже потужний, системи Intel не останнього покоління. Проте тільки на перший. Придивившись уважніше, я побачив, що мишку заміняє вбудований трекбол а з позначень на клавіатурі я зрозумів, що це не просто ноут на базі Unix, а термінал - тобто він підключений напряму до якогось серверу. Цікаво до якого...

- Отже... - почав Гіл. - На своїх екранах ви бачите анкету. В ній десь сотня запитань, передусім юридичного та медичного напрямку. Не хвилюйтеся, я пройду цю анкету разом з вами.

Він активував проектор, з'єднав його зі своїм екраном - і на білій дошці з'явилося зображення.

- Почнемо... На першій сторінці три поля, - Гіл показав лазерною указкою. - У першому введіть як ви хочете, щоб вас називали, у другому повне ім'я а у третьому транскрипцію.

Я все ввів, а Кіцуне, прочитавши, викрикнула шепотом:

- Êtes-tu français?⁶

- No, mademoiselle⁷. Я народився поза Францією.

Вона недовірливо запитала:

- Але ж ім'я... Та ще й з приставкою de, що вказує на дворянський рід...

Я пояснив:

- Мій рід із провінції Шампань, проте в вісімнадцятому сторіччі імператриця Катерина І-ша запросила кілька французьких сімей щоб поставити на ноги тамошнє виноробництво, вирощування високоякісних сортів тютюну і таке інше. Мої предки - одні із тих, що переїхали у Єлисаветград, та там і осіли.

- А чому ж ви не повернулись під час кривавої революції сімнадцятого року?

Зітхнувши, я знизав плечима:

- Не знаю... Або не схотіли... або їх не випустили. Документи КДБ відкрили, проте я й згадки не знайшов про свій рід.

Гіл тим часом продовжував:

- На другій сторінці введіть дату й місце вашого народження.

Я вирішив випендритися:

- А хочеш я вгадаю, хто ти за національністю? Ти французенка. По-перше у тебе європейська зовнішність, по-друге ти вільно спілкуєшся французькою. У тебе дуже приємний прононс.

⁶ (фр.) Ти француз?

⁷ (фр.) Ні, мадемуазель

- Не вгадав, - і вона показала мені своє місце народження. Витріщивши очі я промовив:

- Невже ти японка?

- Так я народилась у маленькому містечку, яке знаходиться у підніжжя вулкану Сакурадзима.

- Але ж європейська зовнішність... - повторив я.

- Тато мій француз. Він один із самих досвідчених японістів в світі - а мати японка. Коли вони побрались, тато погодився переїхати у Японію і я зростала, як білінгв. А щодо європейської зовнішності - у мене є невиражений епікантус⁸. Ще й ім'я вказує на країну, де сходить сонце.

- А що воно означає?

- Я народжувалась під час виверження вулкану. Всі тварини дали драла - всі, крім лисів. І мене вирішили так назвати, бо це ім'я походить з давньої Японії. Означає дух, який перетворюється на дівчину з лисячий хвостом.

- Як в аніме? З вушками? - захоплено спитав я. Вона кивнула і запитала знову:

- А чому ти не вивчив мову своїх предків?

Я почервонів та сказав:

- Бо мені було ні з ким спілкуватися на цій мові... Пара десятків слів - це все що я знаю.

Вона грайливо запитала:

- Хочеш я буду навчати тебе?

Я потупився, почервонів, проте відповів чесно:

- Звісно.

Кіцуна скріпила угоду:

- Домовились!

Далі була кухня. Я вказав середземноморську плюс мої улюблені спеції з настільки пекучого червоного перцю, що від нього всі інші відхрещуються. Кіцуне вказала японську кухню, що не дивно - вона була однією з найздоровіших. В графі 'улюблена страва' вказала - шоколад. Треба взяти на замітку.

Алергій у мене не було (принаймні я не знав про такі), а Кіцуне щось приписала. Скопивши очі, я прочитав, що у неї алергія на... мед? Вона, наче прочитала мої думки та відповіла:

- Взагалі-то, у мене досить сильна алергія на бджолину отруту. А так як її в мізерних кількостях можна знайти у меду, прополісу та воску - мені і їх не можна вживати в їжу. В мене у сумочці є епіпен з адреналіном - на всяк випадок.

⁸Монгольська складка коло ока

- А голка в епіпена хіба достатньо довга, щоб дістати до серця?

- В серце впорсують адреналін тільки коли важка фібриляція. Проти алергії достатньо ввести ліки всередину якогось м'язу.

Я кивнув. Впродовж декількох годин ми покінчили з анкетою а Гіл сказав:

- Добре! У вас одна година, відланчуйте і приходьте сюди знову.

Наша група знов пішла в вранішнє кафе та цікаво провела ланч. Ми познайомилися ближче між собою. Рок і Єва нарешті перестали соромитися і включилися в бесіду. Вони були обидва американцями тільки-но закінчившими університет та взятими в екіпаж як помічники. Скалл та Кара були з Норвегії, обоє в минулому солдати. Загалом ми, переговорюючись, повернулися в 'кампус' уже друзями - хоча та ж аудиторія приготувала нам сюрприз.

Ми наче зайшли в інший клас. Крізь вікна проходили промені яскравого світла. Перед дошкою стояло щось велике, накрите парашутним шовком кисло-салатового кольору. І тут ми побачили Ханді.

Вона була дуже високого зросту, що не дивно - у тутсі всі були високі. Ханді носила паперово-легкий костюм кремового кольору з дуже відвертим декольте. Ебонітову темність її шкіри перевершував тільки колір її очей. Незважаючи на свої п'ятдесят років, вона відбивала захопливі погляди майже всіх чоловіків. Принаймні мій Ханді точно відбила.

- Рада бачити нові очі, а також... - зиркнувши на нас, - пару старих. Я Ханді, шеф медичного відділу на Хокінзі, - вона одягла окуляри. - Ми зробимо так: розіб'ємо цю напів-лекцію напів-семінар на дві частини. На першій я розкажу і покажу вам аптечку, на другій ми ознайомимось із персональним скафандром.

'Так ось що ховається під матерією!', подумав я. Ханді виставила дебели білу валізу і почала розказувати:

- Ось це повна аптечка. Зверніть увагу на маркування: ніяких хрестів тут немає. Всесвітня організація охорони здоров'я затвердила новий символ - а саме червоний кристал. Жартома медики його називають кристал мету - це скорочення від метамфетамін. Вони і на спеціальній валізах, і на стінах, де ці аптечки знаходяться.

Ханді відкрила кришку та продовжила:

- Тепер давайте пограємо. Ви називаєте елемент, який би ви вклали у цю валізу, а я діставатиму його, якщо ви вгадали.

Прийнявши гру я сказав:

- Якісь анальгетики - на кшталт парацетамолу або диклофенаку...

Вона витягла названі ліки й сказала:

- Вірно, це ліки від болю та жарознижуюче. Ще в цю купу відноситься кетопрофен - але це вже на крайній випадок, наприклад якщо ви хочете угамувати дуже сильний зубний біль. Зверніть увагу на пакування - майже всі ліки у капсулах. Це зроблено спеціально для точного дозування. Що ще?

Кіцуне включилася:

- Щось проти отруень: активоване вугілля це точно, можливо є й інші абсорбенти.

Витягши вугіль у порошку, Ханді уточнила:

- Не забувайте, що в аптечці не тільки ліки а й інструменти та перев'язочні матеріали.

- Шини для фіксації, вата у вигляді спонжиків, - швидко сказав я.

Кіцуне додала:

- Термометр та вимірювач тиску - це безперечно є в аптечці. А ще глюкометр, на мою думку.

Витягши компоненти, Ханді з усмішкою сказала:

- Ще? Лілой та Кіцуна мовчать...

Ми з Кіцункою переглянулися. Скалл відповів:

- Ще там звісно є аспірин, правда я не знаю, до якої категорії його відносити...

- До антипіретиків. До того ж, аспірин з нітрогліцерином - це основні ліки, дозволяючі купувати інфаркт до прибуття лікарської допомоги. І спрей проти обпалень з пантенолом теж тут. Зауважте, що у кожного з вас буде також персональна аптечка: її вам зіставить лікар. В ній ліки уже дозовані персонально вам. Наприклад, в одній і тій же таблетці ібупрофену Кіцуне буде в два рази менше активної сполуки, ніж в її сусіда, бо Лілой важче.

Ханді відставила аптечку, підійшла до скафандру та зняла холщову парусину.

- Тут мені потрібна допомога... Лілой, побудь моїм манекеном, добре?

Я вийшов 'на подіум'. Ханді почала:

- Як бачите, цей костюм не білого а помаранчевого кольору - для більшої помітності. До того ж, ця тканина люмінує в темряві. Це єдиний на сьогоднішній день скаф, який ви зможете одягнути самотужки, - Ханді відкинула не такий уже й здоровий ранець і виявилось, що він являє собою ще й кришку люка. - Лілой, прошу.

Незграбно полізи всередину, я почув:

- Ні, Лілой, спочатку нижні кінцівки, потім верхні і в останню чергу голову. Коли розмістишся, натисни в себе на грудях мигаючу клавішу.

Зробивши так, як Ханді сказала, я зачинив люк.

- Зараз Лілой знаходиться в автономному режимі, - почулося мені крізь маленькі навушники. - Тобто, якби із зовні був вакуум - він би вижив. Зараз скаф налаштовано під температуру та тиск Терри, аудіосистема ввімкнена. Лілой, ти мене чуєш? Скажи що небудь...

Я сказав, що чую нормально і мій голос, в кілька раз посилений, почувся з зовнішнього динаміку, розміщеного десь в області шиї. Пройшовшись по подіуму, я відчув вагу скафу.

- Він доволі важкий - біля тридцяти кілограмів, але з попередніми, які важать більше двохсот - цей скаф перинка.

- Яке у аварійного скафандра джерело живлення? - спитала Міка. Інженер є інженер. Ханді з радістю відповіла:

- Тут два джерела: основне та резервне. В якості першого: подвоєний незалежний літій-іонний акумулятор. Його вистачить на три години і знаходиться він у 'ранці'. Резервне джерело представляє собою патронташ батарей із хімічним реактивом - на годину кожна, - і Ханді відстібнула від мого бедра об'ємний карман та продемонструвала нам п'ять паралелепіпедів.

- Хочу також сказати, що в ранці є компактна енерго-передаюча система - це дозволить вам взяти енергію у корабля чи станції, а також за необхідності передати її один одному.

- А повітря? Балони? - спитала Кара.

- Балони надвисокого тиску у кількості трьох штук. Розміщені в тому ж ранці. Прошу уваги: з ранця виведений штуцер для забору повітря ззовні. Це може бути аеромагістраль, всі види балонів з киснем, і таке інше. Енергія та кисень контролюються спеціальним бортовим комп'ютером, інтерфейс користувача виведено в шолом.

Ханді взяла зі стола щось нак шталт блискучої фляги, закріпила її мені на поясі і приєднала в систему.

- Це поживна сполука, яка включає воду, вітаміни в потрібній концентрації, глюкозу та кофеїн.

- Кофеїн? - спитав Скалл. - Нащо?

- Для бадьорості - це легкий енергетик, - відповіла Ханді і підійшла до мене. Я тим часом спробував лимонаду. М-м-м... Непогано! З легким м'ятним смаком.

- Лілой, натисни ту ж клавішу, що закрила тебе.

Я натиснув, але нічого не відбулось. Подивившись на Ханді, яка кивнула й сказала:

- Це захист від випадкового натискання. Натисни, потримай секунд з п'ять і натисни ті кнопки, під якими загоряться лампочки.

Проробивши все це я відчув, що сезам відтворився.

- Так, тепер саме головне - перший сеанс у вашого персонального лікаря. Якщо ви здорові на достатньому рівні - лікар допустить вас до завтрашнього польоту в Простір. Щастя!

Кіборг

Лікар приймав мене у своєму кабінеті. Уже вечоріло, тому яскраві лампи були ввімкнені. У цьому кабінеті не було ні скляних шаф з медичними кривими блюдечками, ні мікроскопу - тільки в кутку стояли терези. Дві шафи з книгами - він мені нагадував не медичний кабінет а, скоріше, бібліотечну кімнату Вчителя. За масивним дерев'яним столом знаходився лікар.

Я крадькома розглядував його. Чоловік був уже з сивиною, лихі гусарські вуса та коротка борода нагадували мені професора Преображенського у виконанні Євгена Євстігнєєва. Такий же білосніжний халат без кишень, така ж вовняна шапочка. Та найдивовижніше були очі. Вчитель назвав би їх рентгенівськими. Лікар дивився не на об'єкт, я як би за нього, розглядаючи не поверхню а внутрішню структуру. Людям з таким поглядом неможливо брехати, люди з таким поглядом вмиль тебе розкриють.

Четверть часу він продивлявся мої медичні нотатки, ні слова не говорив - тільки мугикав щось немелодійне. У мене почали горіти вуха. Нарешті він зібрав документи, підправив їх, поглянув на мене і сказав:

- Ви повністю здорові.

Спочатку я не зрозумів його. Може він пропустив частину документів, але ж не можна було повірити, щоб лікар не побачив зап'ясток. Він весело засміявся.

- Та ні, я бачу ваші проблеми з пальцями правої руки, крім того ви не можете повністю контролювати рівновагу - проте це давнішні статичні проблеми. Динамічно ви здорові і я готовий підписати з вами контракт на цю місію.

Соромно казати, але я був такий приголомшений, що нічого не кавав. Лікар продовжував:

- Звичайно, вам доведеться приділити набагато більше часу вашому здоров'ю там, - він показав наверх, - але по секрету скажу, що я знаю людей, з набагато гіршим станом здоров'я, ніж ваше. Я склав особливу угоду, де детально все описав.

Я кивнув а лікар передав мені планшет з контрактом.

- Перечитайте уважно, всі питання щодо контракту краще вирішити зараз.

Ще раз кивнувши, я заглибився у контракт. Лікар тим часом допитувався:

- А ви не пробували активний ортез?

Піднявши очі, я здивовано відповів:

- Взагалі-то, доктор, я вперше чую про нього.

Лікар закивав:

- Не здивований - про нього мало хто знає, бо він був створений всього півроку тому. Ми об'єднали звичайний зовнішній апарат для виправлення функцій скелетної та нервової систем з спеціальним комп'ютером, який з допомогою нейронної системи, підключеної до твоїх м'язів, допомагає тобі синтетичними м'язами.

- Синтетичними м'язами?

- Так, із спеціального карбонопластику, який видозмінюється, якщо по ньому пропустити ток. Чим більша напруга, тим сильніше синте-м'язи 'скорочуються'.

Я кивнув а лікар продовжував.

- Активний ортез навчається і що більше ти будеш повторювати одні і ті ж дії - то краще буде зворотній зв'язок синтетики. Якщо хочеш, ми після підпису одразу займемось цим.

Я здивовано запитав:

- Тобто активний ортез у вас тут, у цьому кабінеті?

Лікар кивнув і поглянув на медичинську канапу. Там у напівпрозорій пластиковій коробці напевне і лежало це диво. Я з вдячністю подивився і промовив:

- Дуже вам дякую.
- Пусте.

А дочитав контракт, задав пару дріб'язкових питань і підписав примірник унікальним електронним підписом. Цей підпис являє собою не графічну закорючку, а спеціальний юридичний текст, зашифрований асинхронним крипто-алгоритмом з двома ключами - секретним і публічним. Публічним ключем я шифрую текст, а секретний ключ, необхідний для розшифровки лежить у міжнародній організації електронних сертифікатів. І в будь який момент, наприклад, суд може офіційно звернутись до цієї організації за верифікацією.

Лікар видав мені паспорт. Оце дуже цікава штука! Вона представляє собою щось на кшталт кредитки, тільки складніше - нано-процесор, один гіг пам'яті та шини, підключаючи все це до мініатюрної Wi-Fi установки робили можливим доступ з будь якого комп'ютера. В блоці пам'яті зберігались всі юридичні дані, рахунки в банку, медична карта, і тому подібне.

- З цього моменту ви являєтеся громадянином ближнього космічного простору та повинні виконувати його закони, включаючи графік спорту та дієту. Все це на вашій карті - пізніше ознайомитеся. Ми встали. Доктор підійшов до канапи, витягнув з коробки активний ортез і запросив мене сідати на канапу.

- Одягати ортез досить просто: спочатку одягнути спеціальні еластичні ремінці з датчиками, потім ортез, підключити всі з'єднання - і все!

Лікар допоміг мені та почав давати мені вправи, які призначені для аналізу ортезу.

- Так, а тепер підніміть руку так, щоб вона створювала з тілом прямий кут... - я це зробив і доктор похвалив. - Добре! Дуже добре! Не жме?

Покрутивши головою, я ще раз оглянув руку. Вся моя права кінцівка була чорного кольору. Спеціальний маленький комп'ютер мерехтів парочку зелених вогників, даючи зрозуміти, що він працює. Від контролера відходили два джгути. Один вів до сенсорів, які розміщувалися на біцепсі, на трицепсі та на дельтавидних м'язах. Сенсори поменше приєднували у сітку ті м'язи, які контролюють кисть. Інший джгут вів до 'м'язів' ортезу. Це особлива тканина; при проведенні току вона, наче справжній м'яз, скорочується. Чим більша напруга - тим сильніше скорочення. Як я не хотів собі стімпанковий мідний поршень, ортез був повністю електричним.

- Тут є ледь помітний перемикач, - доктор показав мені де, - який знімає ліміт напруги. Слідкуйте за тим, щоб він весь час був вимкнений.

Я спитав:

- А яку силу ця кібер-кінцівка може розвинути, якщо його включити?

- Титанічну. Я сам бачив, як стокілограмовий чоловік з легкістю підтягувався на одній руці одягненій в це.

Намацавши перемикач, я переконався, що він відключений. Доктор продовжував:

- Кібер-кінцівка пристосовується до людини поступово та неквапно. В комп'ютері є розгалужена нейромережа і ті дії, які ви будете повторювати кожен день, запишуться і дещо змінять формули перцептронів.

Я тут же поцікавився що таке перцептрон. Лікар охоче відповів:

- Це з теорії нейронних мереж. Якщо просто, то є нейрони. Математично вони представлені в виді якихось там функцій з багатьма входами і одним виходом. А невелике їх об'єднання і називають перцептроном.

- Підійдіть до спортивного стенду, вдягніть рукавиці і трошки побоксуйте.

Одягнувши сині боксерські перчатки, я підійшов до лафета та почав бити морду груші. Спочатку я бив не прямо а якби збоку - до того ж набагато слабше, ніж хотів. Але з кожним ударом ортез навчався, з кожним ударом він ставав більш прямим та сильним. Я навіть почав 'боксерський танець'. Нарешті лікар дав мені передишку і, вимірявши пульс, сказав:

- Зайдіть до мене завтра, після польоту, добре?

Давши згоду, я ще раз подякував та вийшов. У коридорі було так же яскраво, як і в кабінеті. Подивившись навкруги, я побачив Кіцунку. Вона була піднесено-схвильована та, наблизившись до мене, спитала:

- Вердикт?

Посміхаючись, я відповів:

- Такий же як і у тебе, судячи по вигляду.

Моя посмішка відобразилась на її лиці.

- У тебе є вино? Мені хочеться відсвяткувати!

Негативно поцікавши, я відповів:

- Нема. І не забувай, що ми вже притримуємося режиму. Проте... у мене є чудові бельгійські трюфелі і я з радістю почастую тебе.

Кіцунка інтимно наблизилася, чмокнула мене так, що я відчув лимонний смак її губ та прошепотіла:

- Обожаю шоколад!

Над лінією Кармана

Прокинувся я десь о п'ятій годині ранку. Звечора я щільно затулив штори, тому було темно. Коло мене затишно встиглась руда лисиця. Тихенько підклавши красуні теплу подушку я встав, запалив нічник і подивився в дзеркало: синюваті мішки були на місці, почервонілі очі теж. І це без краплини алкоголю! Кошмар... Похитавши головою, я зробив вранішні процедури, умився до поясу, почистив зуби та почав готувати сюрприз.

Я задумав приготувати кіцуне-удон. Це звичайний удон, який я навчився готувати у мами, в який додають смажений тофу. За японським повір'ям, кіцуне-духи більш за все люблять смажений тофу і одарюють поцілунком того, хто приготував цю чудесну страву. Насправді буде чудом приготувати її, судячи з вбогих електричних конфорок і відсутності пательні... Але спочатку я заварю каву.

На мою думку є два класи кавових напоїв: смачні, від яких тобі хочеться спати, та бридкі, від яких ти відразу прокидаєшся. Готував я саме такий. Сполоснувши джезву, засипавши туди до дідька кави та трішки кориці, я поставив кастрюльку з бульйоном та турку на електроплитку. Всі кажуть, що приготування удону це складне дійство. Не знаю, що тут може бути складного. Варите овочевий бульйон з різними коріннями, додаєте трошки олії та ще менше червоного перцю – щоб бульйон вийшов прогріваючий. Потім додаєте туди локшину. На пательні (або на дні іншої каструлі, як у даному випадку) розтоплюєте вершкове масло та припускаєте тофу. У глибоку тарілку насипаєте локшини з бульйоном, зверху кладете тофу і, як фінал, мілко ріжете зелену цибулю. Просто й швидко! Зробивши усе це, я подивився на сплячу красуню.

Кіцунка була сексапільна, навіть сопучи у дві дірки. Міцно зжимаючи подушку, вона вистромила свою ніжку легкоатлета з під

ковдри і обвила нею 'талію' подушки. Що їй казати – у ліжку вона була богинею. Я задивився на це чудо так, що моя кава майже збігла. Розливши її по філіжанках, я почув:

– Як смачно пахне!

Поставивши все це на маленький чорний столик, я промовив:

– Сніданок в ліжку?

Кіцуне посміхнулася, і, зігнувши, сказала:

– Дякую.

Вона відсморбнула кави та, почмокавши, сказала поморщивши носик:

– Яка бридота!

Я розсміявся та відповів:

– Та я знаю! Проте, ми обидва не виспались – а випивши цілу чашку цього варева, ми трошки нівелюємо це.

Кіцуне кивнула, втянула пшеничну локшину, відпила ще ковток, та спитала:

– Хвилюєшся?

Поглянувши на неї я відповів чесно:

– Так. І навіть більше – я побоююся цього вильоту.

Вона ще раз кивнула та сказала:

– Я теж.

Вставши з ліжка, я сказав:

– Наш шатл вилітає через декілька годин, а ми ще голі. Швидко їмо удон, вдягаємося і чимчикуємо туди – а то вони полетять без нас.

Ми з Кіцункою йшли до ангару. Його титанічні розміри робили його видним з усіх точок містечка. Площею з квартал цей ангар сам був витвором мистецтва. Висотою з шістнадцятиповерхівку, він міг вміщувати до біса шатлів усіх типів. Та чудо було в відсутності колон всередині. Ми, коли проходили всередину, побачили, що стіни були багат шарові, всередині, до самого верху здіймались контрфорси, або 'ребра' з новітнього сплаву.

Ми хотіли побачити всі кораблі, які пришвартовувалися тут, проте були розчаровані – усе пікрила темрява. Угадувались тільки декілька вантажників. Проте тренувальний шатл ми побачили одразу. Він був мініатюрний – зараз, в складеному вигляді, він займав площу з невеликий тенісний корт. Його освічував ліхтар в тисячу люмен. До люку шатла вже був підігнаний трап, коло трапу стояли Ханді у компанії дебелого темношкірого парубка. Вона

побачила нас і пару раз махнула рукою, запрошуючи підійти ближче.

- Ви зарано, ще півгодини до назначеного часу... - почала Ханді, потім звернулась до Кіцуне. - Я заходила в твій номер, проте тебе не було, - весело зиркнувши на мене, - тепер я розумію чому. Знайомтесь, Ворік, капітан тренувального шатлу і водночас пілот.

Ми привіталися. Ворік був на голову вищим за мене темношкірим чоловіком. Зачіска його нагадувала мені 70-ті роки минулого сторіччя. А все ж... Той самий погляд майже чорних очей... Ворік був занадто схожий на Ханді. Та, відсліджуючи мій погляд, засміялась та сказала:

- Так, Лілой, ти правий, Ворік мій брат... молодший брат.

- От жеш, сестричко, і тут ти мене перегнала. Зате я вище ростом!

Ханді показала йому язик. Кіцуне пострибала на місці та похекала собі в долоні.

- Холодно? - спитала Ханді, а Ворік замість Кіцуне відповів:

- Ранковий морозець. Підіймайтеся на борт, там тепліше.

Ми подякували та почали сходити по трапу.

Шатл був обставлений у стилі стім-панк. Головне світло не горіло, тому салон освічувався з ілюмінаторів. З дюжину крісел стояло в чотирьох групах, до кожного крісла можна було з легкістю підійти. Кіцуне зайняла місце біля ілюмінатора а я ж звернув у рубку і там зробив какао у маленькому автоматі для пілотів.

- Ти чудо! - сказала вона, приймаючи закриту паперову склянку, яку використовують навіть при відсутності гравітації. Відсморбнувши обпалююче-гарячого напою, Кіцуне продовжила:

- Ти, я бачу, знаєшся на шатлах - я у мене в цьому прогалина. Не можеш мене підтягнути? Ось, наприклад, цей шатл...

Я відкинув паски, всівся в сусіднє крісло та почав:

- Цей шатл належить до типу кораблів середнього розміру...

Кіцуне одразу мене перебила:

- Тобто є іще менші?

Я покивав:

- Звісно. Персональні човники, карети швидкої - це вже не кажучи про військову техніку.

Вона кивнула і я продовжив:

- Каркас шатлу із сплаву, в основі якого титан. Вся інша частина фюзеляжу виготовлена з параарамідної тканини...

- На кшталт кевлару?

- Це і є кевлар - тільки по особливому оброблений - він не боїться високих температур. Стіни салону з людьми ще додатково захищені багаторівневим шаром, який ізолює тепло, затримує майже все йонізуюче випромінювання і тому подібне. Ударостійкі ілюмінатори складаються з чогось, нагадуючого триплекс - тільки тут декілька десятків шарів. Зовнішні шарі зроблено з кварцу.

- А система двигунів?

- У цьому шатлі їх три: маршева, манєврова та корекційна. Маршові двигуни ми бачили, коли підходили до шатлу - вони самі великі й потужні. Вони діють на зльоті а також при заданні нового курсу.

- А інші дві?

- Манєврова система діє тоді, коли пілот або змінює орбіту, або на початку посадки - загалом при будь якій зміні орієнтації шатлу. Корекційна система контролюється виключно бортовим комп'ютером і діє або щоб погасити вібрацію або щоб здвинути шатл, якщо його курс та курс іншого об'єкта перетинаються.

- Що ти маєш на увазі під "об'єктом"? Метеорит?

- Будь що: астероїд, супутник, інший шатл. Система стеження постійно відслідковує всі об'єкти у радіусі ста кілометрів.

- А чи не простіше вказати пілотові?

- Не вистачить часу. Перша космічна швидкість рівна приблизно восьми кілометрів в секунду. Астероїд може летіти з швидкістю в десять разів швидше...

Я почав помічати, що занадто швидко говорю. Швидко, але невнятно. Я заставив себе замовкнути а Кіцуне просто сказала:

- Передстартовий мандраж, нічого страшного. Купується дуже просто: зроби декілька найглибших вдихів - як при вентиляції легень, потім затримав дихання на десять секунд.

Зробивши все це, я здивовано помітив, що тривога моментально випарилася. Хтось почав підніматися по трапу. Кіцуне взяла мене за руку та прошепотіла:

- Ну що ж, почали.

Все сталося легше, ніж я думав. Розсадивши нас з Кіцункою та вліпивши мені зауваження за те, що я взяв шоколад без дозволу, ми виїхали на смугу. Злетівши, Ворік повів шатл вздовж ріки, яка зміюкою пробиралася крізь ліса та впадала в море. Я

сидів коло люка і бачив її в лючний ілюмінатор. Нарешті ми полетіли над водою і кут почав зменшуватися - із літака шатл почав перетворюватись на ракету. Я закрив очі і одразу перед взором з'явився викладач шкільної фізики і проголосив: "Кут падіння це не кут між траєкторією та поверхнею, це кут між траєкторією та вертикаллю, проведеною до поверхні. Тобто чим крутіший нахил шатлу до поверхні землі - тим менше цей кут. Тоді я отримав двійку. Я відчув, що кінцівки налились свинцем, стало важче вдихати повітря. Відкривши очі, я побачив, що на моніторі швидко збільшувалось висотне число. Це тривало десять хвилин. В ілюмі зірок не було видно: тільки темрява та дуже сильна вібрація. Ханді крикнула:

- Поздоровляю, новоспечені астронавти - перейдено лінію Кармана!

Це означає, що ми вище ста кілометрів. Ще декілька хвилин знадобились Воріку, щоб вивести нас на низьку орбіту та відключити двигуни.

Вчитель описував невагомість, але ті його слова не передають аж ніяких відчуттів. Я думав, що моє тіло буде 'плавати' в повітрі, але це не зовсім вірно. Крихітний поштовх, який на Планеті залишається непоміченим, тут заставляє тіло рухатись! Якби не ремені, то я б 'поплив' у будь-якому напрямку. Перед моїм поглядом пролетів чи мій чи Кіцуне паперовий стакан.

Ханді перелітала від крісла до крісла, щось запитувала і вислуховувала відповідь. Вона у пілотських окулярах оглядав схему нової орбіти.

Я подивився на Кіцунку. Вона була блідо-зелена і швидко діставала блювотний пакет. Попросивши дозволу у Воріка та вивільнившись від пасок я незграбно відштовхнувся та полетів у сторону Кіцуне. Поки я летів, її знудило. Ханді, ментально опинившись поряд, взяла її руку та відраховувала пульс.

- Доведеться тобі, Лілой, вдруге годувати Кіцуне, - сказала, посміхаючись, Ханді. Кіцуне мляво спитала:

- Чому я? Такий сором - доктор блює... І чому ти не блюєш? - обурено сказала вона.

Я подивився на Ханді:

- Певне тому, що Лілою повезло відноситися до двадцяти відсотків людей без космічної хвороби.

- А вам доводилося колись перервати політ? - спитав я.

- Одного разу... Це було десь два роки тому. Я полетіла з новачками - на кшталт вас. Все спочатку було але, але через четверта години одного парубка почало тіпати.

- Конвульсії? - спитала Кіцуне, відходячи.

- Епілепсія.

- А що, він не міг сказати? - здивовано запитав я.

- Він не міг сказати, тому, що у нього не було випадків до того моменту. Політ в Простір - це дуже могутній тригер до багатьох недугів.

- Це хрест на його кар'єрі?

- Ні, чому ж? Є досить надійні препарати, які повністю купують випадки. Парубок полетів вдруге через пів року - і досі літає.

Ми літали майже годину. Тим людям яким було більш-менш добре Ворік задав вправи. Спочатку ми перекидали один одному м'яч, потім ми намагалися переміщатися в заданому Воріком напрямі. Нарешті настав той момент, коли в шатлі скінчилися пакети і те що ми з'їли на сніданок полетіло по салону. Ханді сказала:

- На сьогодні годі з них. Зайняти місця, підготуватися до посадки.

Вихідний

Сьогодні була неділя. Ми з Кіцуне порадилися і вирішили пожити у моїй кімнаті. Хоча вона в'їхала в мій номер вчора, вона уже прикрасила його. Кіцуне десь дістала вазон з небесно-блакитними квітами - і у кімнаті запахло грозовою свіжістю.

На вечір Кіцуне відібрала у мене фартух та дерев'яну ложку, посадила мене на стілець, відкрила пакет заморожених вареників з картоплею та зварила їх. Потім сидючи у мене на руках, брала вареник, окунала його в сметану та клала мені в рот. Чудна вона, що й казати!

Цей день був останній вихідний перед вильотом. Був пізній ранок але ми були ністілки ліниві, що ще не вставали з ліжка. Вона знову сиділа на мені і знову годувала сирковою масою.

- Їж! Я передивилася аналізу - у тебе недостача кальцію! На біса ти мені здався, такий... декальцифікований? Їж, бо дам в дию!

Раз в два дні кожен із нас здавав кров із вени і я і не здогадувався, що в Кіцуне може бути доступ. Я похитав головою і промичав:

- А дозвіл?

Кіцуне пару раз двинула талією:

- Мені можна без дозволу - я ж лікар...

Здавшись, я продовжив поглинати смачну субстанцію зі смаком вишні, розглядаючи налиті красоти Кіцунки:

- Ану не дивись на мої цицьки! - обурено сказала вона та вигнулась таким чином, що її диньки були всюди. Кіцуне завоювала мене! На щастя задзвонив мій мобільний. Я смикнувся, але її стегна міцно тримали мій торс, вона нахилилась, взяла з моєї тумби телефон, подивилася на нього та відповіла:

- Так, Ханді. Так, він тут. Що трапилося?

Поки Кіцуне вислуховувала відповідь Ханді я доїв сирок та поставив пластикову банку на тумбу. Кіцуне подякувала, поклала слухавку і сказала:

- Вихідний відмінється. Сьогодні опівночі з'явилося вікно, так що нам треба сьогодні в фуражню за формою.

- І звідки ти таких слів навчилася? - здивовано запитав я.

Вона таємниче посміхнулася і ми почали одягатися.

В фуражні був хаос. Перший поверх був зайнятий половиною нашого екіпажу, кожен хотів отримати форму, персонал був нарозхват. Ми пробилися до однієї з примірок і Кіцуне пішла переодягатися першою, я натомість сів перечитати технічні специфікації комп'ютерної системи. Через десять хвилин Кіцуне вийшла з-за чорної цупкої штори і сказала:

- То як я тобі?

Піднявши очі я онімів - Кіцуне була білосніжна. Білі облягаючі штани, легкий короткий білий китель, навіть стрічка у волоссі, яка зробила Кіцунку максимально сексапільною - і та біла. Вона задоволено примітила:

- Судячи по відкритому роті та дурнувтим очам ти приголомшений.

- Ваша черга! - сказав мені видаючий. Пройшовши за шторку, я огледів форму, що лежала на пуфику. Як негатив до форми Кіцуне у мене було майже все чорне: формені брюки, легкі берци, літній

мундир. Скинувши цивільний одяг, я швидко вдягнув форму. Потім, діставши з ранцю пояс з кобурою я привів зброю у робочий режим: зняв дві плombs, перевінив на револьвер на розрядженість, провів тестовий постріл у пустий барабан. В кінці я причесався та вийшов. Кіцуне, побачивши офіцерську форму тихенько присвиснула, підійшла до мене і сказала:

- Ти мене дивуєш! Ти ще й військовий?

Весело подивившись їй у очі, я кивнув.

- Це звідти? - мовила Кіцуне, кивком вказуючи на мій зап'ясток.

Я ще раз кивнув та продовжив:

- Саме там я зустрів свого Вчителя, саме він привів мене сюди, саме тут я зустрів тебе, саме тут я полетів в Простір. Друга й третя з моїх мрій.

- А яка перша? - з подивом сказала вона.

- Купити велик. Її я теж виконав.

Кіцуне залибилась.

- Що у нас попереду?

- Ланч.

- То ходімо! - сказав я, і ми, взявшись під руки, пішли у їдальню.

Їдальня нам сподобалась своєю 'домашністю'. Велика зала, з одного боку заставлена відкритими холодильниками з провіантом. Тут було досить людно, але ми вихопили маленький стіл біля автомату з напоями, взяли по таці і пішли до їдла. Гарячі й холодні страви, м'ясний відсік, рибний відсік, відсік з різноманітними салатами - у нас розбігалися очі. Кіцуне спитала:

- Що будемо їсти?

- По контракту в мене маленька нестача калорій, тож я буду якусь пасту, - я пробігся по списку та вирішив. - Карбонара. І корисно, і смачно. Навіть перепелине яйце з оливковою олією на місці.

Взявши глибоку тарілку, я собі почав накладати. Кіцуне взяла пряні равіолі з гарбузом. На попити ми обидва взяли зелений чай та всілися назад за столик. Кіцунка з'їла равіоль та сказала:

- М-м-м...Дуже смачно! А в тебе, як я бачу, і зброя є?

Я кивнув:

- Звичайний револьвер. Тільки набої незвичні...

Кіцуне зацікавилась і я продовжив:

- Пам'ятаєш Третій закон Ньютона?

- Так. Сила дії дорівнює силі протидії.

- В Просторі цей закон нічим не спотворюється. Куля виривається із зброї в одному напрямку, стрілець летить в протилежному. І щоб цього уникнути, звичайні набої замінили безгільзовими кулями, які з собою несуть заряд...

- Наче маленькі ракети?

- Так, це вірно. Твердопаливні ракети з свинцевим накінецьником. Ти, звичайно, дивилась Зоряні війни?

Вона кивнула:

- Постріл із цієї зброї нагадує за видом постріл із бластера.

Вона іще раз кивнула і я помітив Гіла і Ханді. Вони ввійшли до їдальні і, побачивши нас, наблизились:

- Ви вже в формі... - почала Ханді а Гіл продовжив:

- Лілої, зброя розряджена?

Я кивнув:

- Так, сер.

Ханді продовжила:

- Ми зараз теж поїмо і разом підемо до капітана, добре? - вона продовжила. - Мені подобається яку їжу ви споживаєте. Що не кажи, а молоді люди знають толк в стравах...

Хокінґ

Офіцерський шатл мало чим відрізнявся від тренувального. Ті ж крісла, той же автомат з напоями - тільки з'явився маленький стіл з трьома ноутбуками. Капітана Гораціо Торба я впізнав одразу. Він був у такій самій формі, що і я. Я підійшов, привітався з капітаном Томбом і віддав йому виконане напередодні завдання. Він кивнув і ми з Кіцункою пішли в кінець шатлу і всілися 'на галерці'. Капітан з першим помічником обговорювали щось, часто користуючись комп'ютером. Ханді та Гіл приєдналися до них.

Я не наважився другий раз брати напої в автоматі, тому ми припасли термос. Крізь ілюмінатор я бачив вхідні ворота, там накрапав маленький теплий дощик. Кіцунка розлила пійло по

стаканах, притулилася до мене і теж спостерігала за дощем. Через чверть години шатл легко здійнявся і ми полетіли до Хокінга.

Капітан, коли приймає корабель, здійснює загальний огляд ззовні. Коли ми підлетіли до центрального корабля, то вразились його розмірами. На його фоні старенька Міжнародна Космічна Станція виглядає дуже й дуже скромно, що до нашого шатлу, то він взагалі ліліпут. Фюзеляж Хокінга представляє собою ребристий тетраедр, витягнутий за одну точку, всередині ж цього остову знаходяться численні модулі, зв'язані між собою. Наш шатл летів так близько до однієї із сторін тетраедра, що у ілюмінатор виднілися неоднорідності, які незбіжно виникають при зварюванні. Що цікаво, звичайне зварювання тут не годиться. Електрозварювання тут не підходить через вакуум, а газополуменеве зварювання відкине вас у протилежному напрямку. На цьому проекті застосовували геліо-зварювання. Зварювання з допомогою нашої зірки! В особливих балонах високого тиску знаходиться сплав, до складу якого входять метали та різні полімери. Цей сплав в балоні має в'язкість бурої мастики. Його наносять на деталі, що треба зварити, Сонце, з допомогою пластичного пучка оптоволокон та спеціального призматично-лінзового апарату дає стільки тепла, що мастика в'їдається в деталі, намертво з'єднуючи їх. Капітан, тим часом, сказав:

- Так, двигуни... Ворік, зупинись коло маршевих дю.

Шатл описав широку дугу та слухняно зупинився. Три маршевих двигуна, дюза кожного з них по зовнішньому діаметру дорівнює п'яти метрам. Якщо ці двигуни зараз запустити - ми випаримось. Капітан оглянув та сфотографував їх і нарешті сказав:

- Влітай у доковий модуль та проведь стиковку, Ворік.

Цей модуль був величезний. По десять стиковочних люків на три сторони, дві третіх зайняті різними космічними човниками. Пілот обережно ввів шатл в док і запустив протокол стиковки. Автоматика зорієнтувала два люки, бережна наблизилась і активувала ряд замків. Тепер шатл був тимчасовим модулем центрального корабля. Капітан подивився на нас та промовив:

- Брифінг за півгодини. Ходімо!

Хокінг ще 'спав', тому зал для брифінгу був темний. Крізь великий ілюмінатор, до якого я підлетів, виднілася Терра. Капітан наблизився до центрального стола, щось покрутив в ньому і поверхня його засвітилась.

- Так... - сказав капітан, востаннє звіряючись з планом, - треба підготуватися до прийому основного екіпажу. Гіл, на тобі лежать всі стратегічні системи: управління, життєзабезпечення і тому подібне. Після того, як Лілой з допомогою свого терміналу увімкне ядро, - він подивився на мене і я кивнув, - ти підключиш їх. Лілой, як ти це зробиш - відразу рапортуй.

- Добре, сер.

- Джоне, - він повернувся до головного інженера, - на тобі двигуни. Протестуй кожен із них. Я ж з Ентоні перевірю арсенал. Питання?

Ханді спитала:

- Коли чекати перший човник?

- Це питання до головного вченого. Гіл?

- Якщо Лілой успішно пробудить Хокінг, то через дванадцять годин.

Ханді покивала.

- Ще питання? Тоді до роботи.

Гіл підійшов до мене і тихенько сказав:

- Якщо виникнуть проблеми, клич мене, добре?

Я з вдячністю кивнув.

Пробирався я до терміналу через спортзал. У цьому модулі не було ілюмінаторів, тож зі світлом хоч в око стрель. Я запалив ліхтарик, проте це мені не завадило пару раз налетіти на апарати, які щось там тренували, але були незакріплені в нішах. Через третью години я таки дібрався до потрібної мені двері, набрав код і зайшов всередину.

У цій кімнаті не було нічого: ні меблів, ні ілюмів - нічого, крім вбудованого в стіну термінала. Цей термінал був особливий: він ніколи не вимикався. Ніколи! І з нього одного можна було дістатися до ядра системи.

Підлетівши, я набрав код доступу. Термінал проковтнув код, трохи подумав і увімкнув командну строку. Ядро прийняло мене і було готове до виконання. Я набрав декілька команд, реєструючи мого користувача, декілька інших, які протестували системне ядро на збої і, коли все було в порядку, ввів:

./run

Все! Хокінг прокинувся. А ви чекали спецефектів? Це тільки в кіно. Ядро запущене, помилок поки-що немає - і це головне.

Я запустив ще декілька систем суцього технічного спрямування і, в якості традиції, запалив всюди світло. Якби я у цей момент спостерігав із зовні, мені б вдарили в очі яскраві білі прожектори.

Потім я з'єднав крипто-ключем цей монітор із моїм наручним терміналом - це давало можливість з будь-якої точки кораблю виконувати команди знаючи лише один пароль. Заблокувавши первинний термінал, я доповів капітанові, що його наказ виконано.

- Добре. Йдіть до Ханді - там необхідна допомога.

- Слухаюся.

Капітан відключився, а я почимчикував у медичний відсік.

Мій день

Ми з Кіцункою порадилися і взяли 'каюту' для двох. Я взяв каюту в кавички, бо за розмірами це було залізничне купе. Маленький ілюмік, дуже маленький столик та крихітний електричний чайник, пристосований до розігрівання води при 0G.

Я прокинувся тому, що моя люба вилазила з двуспального мішка і впустила сюди холодне повітря. Я почекав, коли вона завершить це дійство і, застібнувшись зсередини, надіявся іще трошки покуняти. Та де там! Киця пошарпала мішок та сказала:

- Вставай, сонько! Звари мені краще кави!

Позіхнувши, я відправився виконувати прохання. Вилізши з мішка я набрав у чайник з маленького клапана води та ввімкнув його в мережу. Кіцуне тим часом чистила зуби. Чайник забулькав, я вкинув у 'шприци для пиття' одну капсулу гадісної розчинної кави та одну цукру і 'зробив каву'. Шприци для пиття це новітні пристрої для багаторазового використання. Представте собі коротку пластикову тубу, діаметром десять сантиметрів. У неї вставлено поршень, який не боїться високих температур. Ви натискаєте його та п'єте з пластикового штуцера. До цього корисного пристрою додаються капсули з екстрактами різноманітних напоїв: кави, чаю, лимонаду чи коли - а ще або глюкоза в чистому вигляді або замінник цукру - типу ксиліт.

Кіцунка вдягнулась, взяла у мене пійло, поцьомкала та випарувалась. Я пішов в лабораторію.

Лаби займали цілий рівень. Коли я туди зайшов, мені в носа вдарив запах свіжозвареної кави; три робітники встановлювали портативний електронний мікроскоп. Я привітався й спитав, чи не потрібна моя допомога.

- Та ні, дякуємо. Ми вже закінчуємо...

Я подивився на їх мішки під очима й спитав:

- Ви що, цілу ніч возилися з ним?

- Ага, - весело сказав один з них. - Тебе головний чекає.

Кивнувши я ввійшов у кабінет Гіла.

Грег був заклопотаний паперами. Буркнувши щось, що мало бути привітанням, він спитав про сьогоднішній план.

- Капітан наказав мені перевірити всі шатлики і тягачі, що відносяться до Хокінга.

- Спочатку піднімеш мережі у всіх комп'ютерних залах - це на сьогодні основне.

- Слухаюся

- Виконуй.

Я пішов у один з комп'ютерних залів.

- Неможливо працювати під Грегорі! Він хоче підняти всі мережі вже сьогодні! - сказала адміністратор. Я покачав головою:

- Він ставить нам випробування, як практичний вчитель. І він як ніхто інший знає, що нам під силу, а що понад наших сил. І якщо Грег ставить завдання, то він знає, що ми це можемо зробити. То як у тебе вихідна швидкість?

- 8 гігабіт в секунду. І в мене ніяк не виходить збільшити.

- І не треба. Грег майже всі інформ-модулі кинув на основні системи. Коли вони звільняться, я відіб'ю в нього декілька десятків і ми збільшимо швидкість до максимуму.

- А ти вживу бачив інформ-модуль? Бо я ні. Я до сих пір не знаю що у ньому всередині.

- Це спеціальний комп'ютер, сам по собі не потужний. Там є декілька процесорів з низькою частотою, блок оперативної пам'яті, блок постійної пам'яті і порт до мережі. Якщо цей модуль до мережі під'єднати, то він включиться в технічну таблицю мережевого сервера і цей сервер стане більш пластичним. Він може декілька сот процесів перекинути на цей модуль, знизивши навантаження на інші процесори.

- Зрозуміло... І чим цих модулів більше...

- Тим могутніший комп'ютер.

Раптом одного із ІТ-шників, який збирав контроллер, повело і знудило. Адміністратор уже була біля нього, я ж зірвавши аптечку та кинувши її в їхньому напрямку, натиснув червону кнопку і підняв локальну тривогу. Ще мить і ввійшов черговий офіцер, побачив хворого і покликав парамедиків.

Проте за декілька хвилин зайшли не парамедики. За декілька хвилин зайшла сама Ханді. На мій розгублений подив, вона сказала:

- В перший день, дуже багато викликів - парамедиків не вистачає. Приходиться лікарям бігати...

Ханді оглянула хворого, дістала дві капсули якихось-там ліків, зарядила пневматичний ін'єктор і вколола йому в руку. Потім підняла його і 'повела' в медвідсік. Я ж, голодний до нестями, поплівся в їдальню.

В їдальні нікого не було. Сніданок вже закінчився, обід ще не починався. Я взяв магнітну тацю і пішов до відкритого холодильника. Мене зваблювали глазунї на цибулі та салі, але по контракту я мав стежити за рівнем білків, жирів та вуглеводів, тож я взяв собі шурпу та літній салат з білокачанної капусти, заправлений льняною олією.

Всівшись за столик та видавивши кульку гарячої шурпи з бараниною, я спробував. М-м-м, непогано! Гостро, але в міру: не пече так, що аж очі вилазять, а прогріває. Салат гіркий - але це й зрозуміло - гірчить лняна олія - незамінне джерело Омега-3 кислот. Я уже доїдав, коли влетіла Кіцунка.

- Здорово! - сказала вона, і, взявши щось нак шталт тушених баклажанів плюхнулась навпроти мене.

- Я чув у вас завал?

Кіцунка пару раз кивнула.

- Я так і не зрозумів, що це за хвороба.

- Це звичайне укачування - тільки в максимальній степені. Всі акліматизуються - для цього Хокінг побуде на орбіті десь неділю.

Кіцуне прожувала тушену морквину а я наважився і сказав:

- Comment aimez-vous mon français?⁹

Вона закашлялась, але відповіла чесно:

- Très maladroit¹⁰

Кіцуне мене шуткуючи пихнула, потім сказала:

⁹ (фр.) - Як вам моя французька?

¹⁰ (фр.) - Дуже незграбно

- Доведеться побути твоїм викладачем французького... Але за винагороду!

Я почервонів, всміхнувся та сказав:

- Oui mon amour.

Вона всміхнулась, чмокнула мене та сказала:

- Бистріше, ми вже запізнюємося до тренера.

Я взяв недоїдений патисончик та спробував. На смак як звичайний тушений кабачок, тільки більш м'який.

- Ум-м-м... - промичав я смакуючи, - дуже й дуже непогано.

Прибравши таці, ми поплентались на 'спортмайданчик'.

Спортивний зал за розміром скоріше всього нагадував більше спортивну кімнату. Різноманітні тренажери стояли в ряд, один був зайнятий. Лисий чоловік у яскравому спортивному костюмі намотував відстань на велотренажері, причому цей апарат по складності стояв на самому верхньому рівні. Хоча костюм був вільний, я побачив по складках що у цього чоловіка обплетений м'язами торс та ноги... балеруна (септо танцівника балету). Цей чоловік побачив нас, 'зіскочив' з тренажеру і, наблизившись, представився:

- Гален. А ви... Лілою та Кіцуне?

Я ствердно відповів а Гален примружив одне око і сказав:

- Частковий парез правого зап'ясткового, ліктьового та плечового суглобів. Спастика така, що м'язи стали стальними. Я вгадав?

Я посміхнувся і сказав:

- Так.

Він засміявся і спитав:

- Як тебе у Простір допустили?

- Сам не знаю... - жартома сказав я. - Може недогледіли?

Гален кивнув і вказав на дві програми вправ, яку нам з Кіцункою зіставили лікарі.

- Це повна фігня. Я уже спілкувався з лікарями і вони, беручи до уваги всі факти, які я їм привів, погодилися, щоб я змінив їх програми своїми.

- Я продивився вправи - вони мені здалися логічними.

- Але чи з інтересом ви їх будете виконувати? Ви всидите на тренажерах протягом трьох годин? І так кожен день.

- У тебе є краща ідея?

- Звісно. Танці!

Я не зрозумів до чого тут вони.

- Починайте вивчати танці: спочатку прості, потім ви перейдете до складніших... Я мушу зауважити, що у танці кожен крок важливий, кожен вигин тіла, кожен помах руки. Танці замінять тобі розтягування - а саме це і є ціллю твоїх теперішніх вправ. Тільки танці ти захочеш виконувати не тільки в цій кімнаті, але й за нею. Я дам вам перші вправи - а потім, ви уже й самі будете удосконалювати своє тіло, без лікарського нагляду.

- Зізнаюсь, що я хочу танцювати, але те, що у мене до сих пір виходило, я соромлюсь показувати партнерці.

- Саме тому я дам вам для початку дуже простий рок-н-рольний танець, а саме твіст. Звичайний твіст це серія дуже простих рухів - ви впораєтесь.

- Ти забув що в невагомості неможливо танцювати, - невпевнено сказала Кіцуна.

Гален весело показав білі зуби.

- Ти помиляєшся. Більше того - у невагомості можливі такі рухи, які або складні або узагалі неможливі за нормальної гравітації. Тим більше, що ми не увесь політ будемо невагомі. Я дам вам доступ у одну із спортивних кімнат - ви можете приходити коли вам буде завгодно - але не менше, ніж у вас вказано у контрактах.

'Який сором я покажу перед Кіцуне!' - тихо сказав я сам до себе. Проте все пройшло чудово! В спортивній кімнаті виявились пристрої, що держать нас на ногах центрифужного типу. Це було не повне G - але достатнє, щоб напружити наші м'язи. Твіст виявився більш-менш легким, але через десять хвилин 'викручування' ми змокли від поту, а через пів-години наші м'язи і зв'язки настільки розігрілись, що Кіцуне наважилась зробити сальто. Через годину Гален 'забіг' і сказав, що в нашому випадку його програма занять цілком підходить. Пара технічних питань, 'душ' - і я цілком довольний собою пішов у свою каморку.

Я сидів у своєму крихітному кабінетикові і чахнув над дисертацією. Тільки тепер я побачив, яку титанічну роботу мені належить зробити! Система на системі. Я вже збирався повністю переформатувати свій план, коли легенький столик почав вібрувати. Піднявши очі, я зрозумів, що вібрувало все. Раптом червоні вогні замигали і почулась сирена. Тактична тривога! Ця тривога лунала по всьому кораблі і, за правилами, весь екіпаж був пройти в серію безпечних зон. Тривога здіймалась за

будь-якої загрози кораблю вцілому: наприклад, наша траєкторія перехрещувалась з орбітою астероїда або, не дай боже, починався бій з незареєстрованими судами (піратство піднялося на новий рівень). Заблокувавши термінал, я полетів у найближчу захищену зону.

Захищені зони були всередині Хокінгу. Від них через проходи можна було дістатися у інші модулі, кожен із цих проходів був оснащений легкою гермою.

Я прилетів перший і відразу почав робити речі, які вкрай необхідні при тактичній тривозі. Відзначившись у терміналі, я вскочив у рятувальний костюм і, не вдягаючи шолом, підготував медичні пакети до використання. Залетіли ще декілька людей, серед них була Ханді.

- Що трапилося?

Ханді, вдягаючи скаф, відповіла:

- Не маю уяви. Але, схилившись до любові нашого капітану до різних ситуацій, я б сказала, що це навчання.

Темношкірий парубок незадоволено пробурчав:

- Капітану одному весело.

Ханді повернулася до нього і сказала:

- Капітан знає що робить. Критична ситуація може статися в будь який момент. Я вам зараз розкажу маленьку історію. Десь років зо п'ять тому, невеликий корабель проходив крізь зону Лангранжа Марсу. Була ніч, пара займалася коханням. Тут пролунала загальна тривога. Одна людина з пари вирішила послухатись правил і прямо голяка побігла в безпечну зону. Друга вирішила одягнутись. Перша людина добігла і йому в зоні безпеки видали одяг - на те він тут і є. Іншу знайшли при зовнішньому огляді частково зруйнованого невеликим астероїдом корабля. Мораль така: краще тимчасовий сором, чим перманентна смерть.

Ми ще десять хвилин гадали, потім тривогу відмінили і ми повернулися до своїх справ.

Я повернувся в каюту дуже пізно. Зайшовши в нашу кімнату, я стиха огледівся. Кіцунка вже забралася у мішок та спала без задніх ніг. Як мило - вона мені залишила сектор піци. З'ївши його та запивши залишками холодного зеленого чаю я відправився спати.

Місяць

Місяць був прекрасний. Було видно тільки половину диску, але так, як ні один телескоп не покаже! Тіні були чіткі, незатуманені щільною атмосферою. Та найяскравішим видом були кратери! Тьма-тьмуца кратерів, великі, які простираються на сотні кілометрів та маленькі, ледь видні дірочки. Кратери лежали один на одному, здебільшого правильної кільцевої форми, але була трійка, витягнутих, наче якесь тіло, не напругу вдарило наш супутник, а лише чиркнуло його. А кольори! З Терри її супутник здається сірим, з супутників, які порівнюють відбивну можливість того чи іншого тіла - чорним, як свіжонасипаний асфальт. Зараз же, осяяна нашою найближчою зіркою її колір здавався срібним, але не скрізь. На грізних схилах величавого кратера поверхня світліла, майже біліла; коло 'берегів' одного з морів прослідковувалися стрічки кольору бронзи.

Ми з Кіцункою дивилися на краєвиди з оглядової кімнати. Взагалі-то мені не можна сюди когось приводити, але я ризикнув, бо тільки звідси Місяць відкривається повністю.

- Що це? - спитала Кіцуне, вказуючи не на супутник а на Хокінг. Пригледівшись, я побачив, що із маневрових дюз, виринаються маленькі конуси блакитного полум'я - причому у сторону Місяця.

- Гальмуємо.

- Чи не зарано? Ми ж виходимо на білямісячну орбіту завтра.

- Капітан хоче зробити це плавно, щоб уникнути другої хвили 'космічної хвороби'.

Якась особа пролетіла по коридору. Я прошепотів:

- Так, забираймося звідси, бо Хокінг вийде на орбіту з нами на гауптвахті.

Я не мав уявлення, але Кіцуне мала першу степінь з пошуку. Це їй знадобилося зовсім для інших речей - а саме для археологічних досліджень. Вона зайшла до мене на роботу й запропонувала побути пілотом і разом зняти кроки з кратеру Ціолковського. Спитавши дозволу у свого начальства, ми пішли на станцію стикування.

На станції сьогодні був безлад, чергові офіцери замахалися відправляти різноманітні за розміром та ємністю човники і наливалися гарячою як поцілунок кавою з корицею. Один із них

підняв на нас зчервонілі очі, Кіцуне подала йому план дій, маршрут та мою пілотну книжку, він перевірів усе та вказав нам на крихітний шатл. Ми зв'язавши підшвами пішли до нього.

Інтер'єр цього шатлику нагадував скоріше просторий автомобіль, чим літак. Такі ж фронтальні та бокові іллюми, така ж приборна панель, навіть щось на шталт штурвалу є. Тільки вихід не такий: шлюз був ззаду. Цей шлюз був такий тісний, що ми по черзі входили в кабіну. Я перевірів тиск киснево-азотної суміші та температуру та відкинув забрало. Кіцунка послідувала моему прикладу і ми усілися.

Зв'язавшись з диспетчером, я зареєстрував наш шатл та відстикувався.

- Ти в курсі розташування потрібного нам кратеру? - спитала Кіцуне.

- Я знаю де сам кратер, та він досить великий. Куди конкретно приземлятися?

- Зроби коло строго над валом кратеру - я зніму технічні дані - а потім сідай коло центрального піку.

- Слухаю, капітане!

Кіцуне залибилась.

Кратер Ціолковського був величний! Скелі, формуючі вал, були занадто крутими - вони обривалися вниз під майже прямим кутом - і пірнали вниз у темний та похмурий базальт. Сонце тільки зійшло, та воно світила нам в спину.

- Он поглянь, досить рівний майданчик, - сказала Кіцунка. Я направив ракетку вниз. Це мить - і ми котилися по поверхні.

- Давай одягатися.

Ми злізли з крісел, одягли шоломи і втиснулися в міні-шлюз. Кіцуне почала знижувати атмосферний тиск. Я спостерігав за настінним манометром. Як тільки тиск впав до 25 міліметрів ртутного стовпчика, я ввімкнув близьке радіо і сказав:

- Тиск досяг слабого вакууму. Відчиняй.

Кіцуне повернула магнітний замок і з легкістю відчинила люк. Сонце засяяло так, що ми відразу опустили дзеркальні фільтри.

- Ну що, пішли? - сказав я і взявши Кіцуне під руку зробив перший крок. Реголіту тут було багато. Я ступив на поверхню і моя ступня повністю потонула. Обережно опустившись, я взяв понюшку пилу на перчатку. Такого рівня дисперсності досягає тільки мука. Кіцуне засміялася і я подивився на неї. Вона стрибала як кенгуру.

- Не так швидко, інакше впадеш! - сказав я - Я б побачив, як ти будеш вставати, - мені здалося, що Кіцуне показала мені язика.

Ми почали знімати кроки і пропрацювали декілька годин. Як результат нашої з Кіцуне роботи утворилася математична модель частини кратеру, яка може бути використана для станції. Раптово у навушниках почулося:

- Увага! Припинити всі завдання! Група Епсілон не відповідає. Всі інші групи направляються на пошуки!

Через п'яток хвилин, ми уже злітали.

- Ну як там? - спитав я. Кіцуне продивлялася відображення поверхні, яку шатлик пролітав.

- Поки що нічого. Чи не можеш ти ще нижче?

Я перейшов на брижчий політ. Так пройшло десь четверть години і, раптом, Кіцуне викрикнула:

- Зупинись!

Я зупинив горизонтальний політ і подивився на неї?

- Знайшла?

- Ні. Але щось тут не так...

Я поглянув на зображення і зрозумів: нема реголіту. Зовсім. Чисте каміння.

- Ти бачиш? Чисте каміння у формі кола. Вийдемо?

Я сів біля центру кола і ми вийшли.

Кіцуне сказала:

- Дивись! - вона показала на великий тріснутий камінь. У його підніжжя був прохід - це був вхід в печеру.

- Думаєш вони туди пішли?

- Побачимо, - сказала вона і почала спускатися.

Ми з Кіцункою зішли вниз по досить таки крутому пандусу. На підлозі також не було реголіту, тому слідів групи ми не побачили.

- Подивися сюди... - сказала Киця.

Вона вказувала на два сталагміти.

- То й що?

- Сталактити і сталагміти утворюються водою.

- Ну не знаю, тут може інші сили, невідомі нам.

- Сфотографуй їх.

Я заклацав фотоапаратом.

- Ходімо.

- Зачекай... Скільки в зниклої групі залишилося кисню? На півгодини?

- Десь так... або трошки більше.

Я думав. Ризикувати нашими життями заради зниклої групи? Накінець я зважився:

- Ходімо, але через півгодини, ми повинні повернутися.

Ми ввійшли в п'ятьму. Ліхтарі вихоплювали низку проходів - тут був цілий лабіринт! Благо, що у нас працювала програма, яка створювала мапу цих коридорних верениць у автоматичному режимі.

Щось блідо засяяло... Я підбіг і підняв 'електронний смолоскип'.

- Вони тут були! - схвильовано сказала Кіцунка.

Я посвітив по коридору.

- Мерщій, поки не запізно.

Ми побігли по коридору. Пройшло десь десять хвилин, поки коридор не розширився в щось на кшталт кімнати. Зникла група лежала коло каменя. Я підбіг і проглянув статус групи: кисню майже не було, проте вони були живі.

- Кіцунко, ми знайшли їх!

Вона не відповіла. Я поглянув на неї і похолодів - скаф Кіцуне лежав. Підбігши до неї, я поглянув на її рівень кисню - він був на нулі. Швидко витягнувши шланг я підключив його до наших скафандрів та перекачав одну порцію кисню між скафами.

- Що ж робити? - запитав я сам у себе.

Велика кімната мала правильну круглу форму, її стіни плавно переходили у стелю, створюючи щось на кшталт купола. В середині лежав метровий камінь. Як мене одразу не вразив його колір - він був білий. Я підійшов ближче.

Це була мармурова плита. Ззовні на плиті був зафіксований барабан з коліщатками. На них були начебто видавлені позначення, як на гральному кубикові, від одного до п'яти, та був ще чистий слот, який вірніше всього відображав нуль. В центрі плити було вигравірувано десять слотів, в яких або була або не було очка.

Мені потьмарилося в очах, я оперся на край плити: невже цей постамент, цей алтарь зроблено прибульцями?

Я так думаю, що треба перевести з однієї системи числення в іншу. Чи знав хтось із пропавшої групи як переводити числа? Чи вони зайшли сюди вже з потьмаренною свідомістю? Я подивився на коліщатка - якесь число тут було, але не вірне. Я покрутив диски до правильної відповіді. Щось змінилось, я відчув, як легенько

здрігається підлога, посипався зверху пил. Як підняв очі і здуріло закричав:

- Евріка!

Гвинтові сходи спустилися зі стелі. Я обережно зійшов сходами вгору. Вони вивели мене у вузький короткий коридор і через десять метрів я вийшов назовні. Наш шатл стояв по іншу сторону піку кратера тож я включив аварійну частоту та почав передавати коди допомоги. Аварійну частоту завжди хтось прослуховує - і насправді, через декілька секунд, відізався Хокінг.

- Ми знайшли зниклу групу в повному об'ємі. Вони ще живі, але покваптеся, бо в їхніх кисневих балонах порожньо. Передаю координати, - і я натиснув кнопку декілька раз.

- Координати отримано, - з невеликими перешкодами сказав мені оператор Хокінгу.

- Капітанові Томбу офіційне прохання спуститися сюди самому, із людей брати тільки вищих офіцерів. Мені заборонено військовим кодексом передавати на відкритій хвилі що тут є.

- Зрозуміло, - я в голосі розпізнав капітана. - Через п'ять хвилин будемо коло вас.

Доповіді

Я був у кабінеті капітана Томба вперше. Втричі більше місця, чим у нас, посередині стіл з електронними паперами. Біля стіни маленька книжна полиця а на ній зображення, виповнені грифелем.

Капітан сидів за столом і вивчав щось на екрані. Я стояв, зберігаючи мовчання.

- Ви порушили мій наказ, - сказав капітан Томб.

- Так, сер, порушив.

Капітан сидів в кріслі, над ним трохи позаду стояв Грег.

- Чому?

- У нас не було зв'язку з Хокінгом, протокол на цей випадок підписував смертельний вирок групі, бо в них було мало кисню, так що я все зважив і вирішив ризикнути - хоч і розумів, що за це мені доведеться відповідати багаться речами, навіть відстороненням.

- То ти готовий до нього?

- Так, сер.

Капітан думав, зважував всі за та проти. Ні я ні Грег не сміли порушувати мовчання. Нарешті капітан сказав:

- Подвоїти час ваших фізичних вправ - думаю цього буде достатньо.

Я полетшено кивнув:

- Дякую, сер!

Нашу розмову перервав радіо-виклик: це була Ханді.

- Я прошу вибачення, капітан, але командир зниклої команди прочуняв. Якщо ви хочете бачити його, то вам краще спуститися в медвідсік.

На вустах капітана Томба розплилася посмішка:

- Дуже добре, йдемо!

Я ще раз кивнув.

Медичний відсік був тьмяно освічений. Особливі 'койки' до яких пацієнти принайтовувались, просторні іллями та парочка вазонів якогось мху - це було царство Ханді.

Вона була тут же, проводила якісь маніпуляції з пневматичним бесконтактним ін'єктором. Ми підійшли до неї і капітан спитав:

- Ну як група?

- Двоє отямились, один ще ні. Побиті, з багаточисленними гематомами, виснажені але живі.

Да, добряче дісталось цій групі. На них живого місця нема. Проте, командир спостерігає і яскраво посміхається. Жахливо і весело одночасно.

- Ну як ви, Джоне?

- Жити можна. Голова трохи поболює, та це й не дивно. Але... - сказав він та опустив повіки - Я нічого не пам'ятаю. Останнє, що схоронилося, це як наша група облітала невеликий кратер. Потім затьмарення - і ось я в цьому ліжку. Джессі пам'ятає ще менше.

- Амнезія, - відповіла Ханді. - Звичайне діло.

- Але вони пригадають?

- Не можна сказати точно, але скоріше ні, чим так.

Я підійшов до койки, на якій лежала Кіцунка. На відміну від зниклої групи, вона ще залишалась без пам'яті.

- Вона ще непритомна - і буде залишатися такою ще по крайній мірі добу.

- Відпочинь в сьогоднішній день, Лілой. Ніякої роботи, - назакав капітан Томб.

Я підкорився, він вийшов а я пішов тинятися. Як же я ненавиджу такі дні! Я кілька разів відланчував, зайшов в спортивний зал, де Гален заборонив мені займатись до подальших вказівок Ханді а в біолабі мене пригостили свіжим помідором - тільки но 'з грядки'. Я вже хотів наплювати на наказ і трохи позайматися дисертацією, коли мене викликали до капітана.

Капітан мені подав грушу з справжнім Earl Gray і тихенько сказав:

- Вони класифікували цей випадок дев'ятим рівнем.

- Найвищий рівень? Та ще й військовий гриф? Навіщо? - здивовано запитав я.

Він подув на свій напій та невпевнено відповів:

- Не знаю напевне, але судячи з досвіду вони сюди надішлють таємну групу, яка буде розбирати по гвинтикам цей купол, - і він уважно на мене подивився, наче хотів, щоб я не тільки те, що він сказав, а й те, що він розумів без слів усвідомив. Судячи з досвіду... Значить це не перший випадок - були й раніше. І капітан Томб до них має пряме відношення. Але новоспечений купол це не військова споруда! У цьому випадку - так... але у інших випадках? Я не знаю... Можна уявити, що на якомусь там астероїді знайшли зброю настільки могутню, що її застосування може призвести до винищення людства. Більшість людей може уявити наслідки, але й є фанатики. Їх одиниці, проте вони ще є...

Я відхлебнув душистого напою і сказав:

- Зрозуміло.

- Району, в якій знаходиться лабіринт та купол, дали закриту назву області Тонса. З цієї миті з твоїх вуст не може злетіти ні одне слово з цього приводу.

Електростанція

Я спозаранку навідався до медвідсіку. Там чергувала Ханді.

- Доброго ранку, Лілой! - сказала вона, сидючи до мене спиною і проглядаючи щось на кшталт магніто-резонансного знімку.

- Як ви дізнались що це я? - підлітаючи спитав я.

- Ти вчора і позавчора приходив у той же час, що й сьогодні.

Я підійшов до Кіцуне, прибрав пасмо її волосся з лица і спитав:

- Як вона?

- Поки що без змін.

Я дістав із кишені чорнобривця, понюхав його і поклав поруч з подушкою. На невимовлене запитання Ханді відповів:

- Чорнобривці це її улюблені квіти. Взагалі то заборонено з лабораторій виносити біологічні речовини, проте я ризикнув.

Ханді посміхнулась.

- Це нормально скільки часу бути поза свідомістю?

- Кіцуне як і зникла команда вкрай виснажені. Треба трохи час... - вона перервалася й швидко проглянула дані з монітору. Я не зовсім розумію ці графіки і числа, проте було ясно, що вони змінилися.

Кіцунка повільно розтулила уста і проямлила фразу, як я зрозумів по-японски. Ханді уже впорскувала якесь зілля їй в сонну артерію і відповіла на тій же мові. Киця подивилась на мене і посміхнулась.

- Так, Лілой, я зараз буду їй проводити медичні процедури і це займе декілька годин. Капітан казав, що ти висаджуєся в першій будівничій групі, тож зайди після роботи, добре?

Я з вдячністю кивнув, поцілував Кіцуне в руку і почапав до модуля-доку, де мене уже чекав легкий флаєр.

Електростанцію будували швидко. Спочатку підривники-будівельники на чолі з Скаллом підготували фундамент. Вони спеціальними сверлами з алмазними кромками почали свердлити, звіряючись з планом. Потім пару підривників заклали в ці лунки цупкі поліетиленові пакети з вибухівкою на основі тексогену.

Я був у кілометрі разом і іншими під час підриву. В слабкому вакуумі вибух набагато небезпечніше, чим в щільній атмосфері. Тут уламки каміння приймають таку швидкість, що можуть продірявити скаф навіть на значній відстані. Тому ми схоронилися в відкритому модулі з масивними куленепробивними прозорими щитками.

- Всі на місці? - сказав Скалл. Потім кивнув, перевірів положення Хокингу - щоб в нього теж не потрапило, ключем відкрив кришку радіо-підривника і натиснув на яскраво-жовту клавішу.

Пару секунд нічого не було, потім я побачив вибух і за мить відчув його ногами. Це було так, наче ґрунт пішов з під моїх ніг а через кванту часу повернувся, вдаривши мої підошви. Скалл декілька секунд дивився в 'електронний монокль' на наслідки а потім сказав:

- Звідси наче все нормально.

Ми повернулися на місце вибуху і побачили, що він був успішний. Вибухівка створила у скелі правильну базу під фундамент. Ми доповіли на Хоккінґ що все успішно і вони почали спускати модулі.

Модульний тип будівництва дуже ефективний. Модулі це закінчені елементи, які встановлюються на спільну базу і під'єднуються один до одного в електричному, пневматичному та інформаційному сенсі. Не встиг я й отямитись, як на скелях виросла станція.

У реактор вставили декілька касет зі сплавом радіоактивних ізотопів. У цьому реакторі можна було не глушачи його міняти кількість касет - і тим самим змінювати потужність. Реактор нагрівав перший контур з сплаву металів, що за кімнатної температури приймав рідкий стан, а він уже в свою чергу, ніс тепло до блоків, які трансформували його на електроенергію.

Я під час активування станції був із-зовні. Коли реактор запрацював - загорілися всі вогні - в тому числі прожектор, який запалав як справжнє світило. Із Терри було видно крихітну краплинку світла - особливо, якщо Місяць в той час був неосвітлений Сонцем.

Перша електростанція на Місяці пущена!

Ми з Кіцуне вже спізнювались на святкову вечерю Ханді. Кіцуне наводила останній марафет, я взяв подарунок і роздивлявся склад. Коли все було готове, ми закрили двері і через п'ять хвилин вже стукалися до Ханді в номер.

Я був у каюті Ханді вперше. Каята була значно більше за нашу, до того ж багатокімнатна. Я вона була... домашня чи що? На ілюмінатор повішені нікому не потрібні штори, ярке освітлення приглушене, на стінах висіли фотографії - як я зрозумів із Африки.

Ми зайшли, хазяйка щось, що має служити привітанням пробурмотіла, та пішла на кухню. Грегорі вже був тут і роздивлявся моделі. Я й не знав, що хобі Ханді моделювання... Та ще й яке: наймільчіші подробиці вражають, точність доведена до

досконалості! Я поставив принесену нами велику бутлю томатного соку на стіл та подивився на нього.

Було декілька 'графинів' з кольоровими напоями, по-чудернацьки скручені бутерброди з різноманітними начинками, по дві пусті космічні чашки на одну особу. Головної ж страви поки що не було.

- Чим ти нас частуватимеш? - спитала Кіцуне.

- Перепел на грилі з печеною картоплею.

Кіцунка задрала брови.

- Не представляю, щоб цю страву приготувати в невагомості. Як ти це робиш? - спитав я.

- Це досить просто, якщо у вас є правильні інструменти. Мікрохвильова піч з грилем і не багато знань з термодинаміки роблять чудеса!

Я засміявся.

- А я не пам'ятаю, щоб у нас в раціоні був... перепел.

Ханді, заходячи в цю кімнату, сказала:

- Його там й насправді немає. Підеш закладеш мене - перепела не отримаєш. Лілой, допоможеш мені?

Ми з Ханді перенесли головну страву на стіл і 'всілися'.

- Налітай!

Зо п'ять хвилин ми наминали перепелів з клюквою, потім Кіцуне спитала:

- Навчиш нас контрабанді?

- Це ціла наука, - відповідала Ханді, - Причому практична. Як ви можливо знаєте, можна відіслати запит на грузовий простір - треба тільки сказати нащо. В моєму випадку це легко: я лікар. Вам виділяється певний простір, який ви зможете заставити ящиками з... чим завгодно. Усей цей груз просвічується для того, щоб впевнитись, що в ньому немає небезпечних сполук чи зброї, але продукти під час просвічування невидимі... і я до них маю повний доступ.

- Ітак, хто куди після цієї місії подасться?

- Я вже назначений будувати перше посольство поліматів в Женеві, - сказав Грег. - Іще трошки, і наша територія із університетів і научно-дослідницьких інститутів пошириться на міста. А ви?

- Через дві неділі розпочинаються розкопки в Теночитлані. Я запросила Кіцуне приєднатися до мене - ми будемо головними експертами в тамошній групі. А ти, Лілою?

Всі повернулися до мене.

- Мене запросили в Київ формувати спеціальну школу, яка буде вчити широкопрофільним предметам.

- Вау! - промовили Ханді та Кіцуне одночасно. - Вчителі будуть закладати зернятко поліматів змалечку?

- Так... в теорії.

Поговорили про Україну, яка з такими кроками вийде на перше місце по кількості поліматів, про станцію, яку планують будувати на одному з супутників Юпітера - та мені все одно було сумно. Сумно розлучатись з Кіцункою..

Вона пішла рано вранці, ще коли я спав, не розбуджуючи мене. Що ж, може це і на краще. Всі слова, які треба було сказати - вже сказані, а прощатися не варто, бо ми з Кіцуне залишаймося на повному зв'язку: текстовий Telegram, відео Skype та на всіх соціальних мережах (бачити їх не можу) ми з Кіцункою домовились змінити своє сімейне становище на "зайнятий".

Болонья

Я прокинувся в три години ночі. Швидко вдягнувшись я захопив корзину з заготованими харчами і вийшов на вулицю. Нічна Болонья була чудова. В перші п'ять хвилин мені було прохолодно, та потім, коли я дуже спритно пішов в гігантський парк, я зігрівся.

Парк був дещо дикий, у ньому нікого ще не було. Стежки були порослі бур'яном, на колючих кущах була холодна роса. Пройшовши метрів з сотню, я розгледів чудове місце для пікніку. Невеликий Підійшовши до старого замшілого дерева і постеливши камуфляжний плащ, я сів та знав пергаментний папір з продуктів. Італійський хліб, випечений вчора ввечері звичайно охолов, але скоринку не втратив. Цікаво, що цей хліб називається чіабата, що дослівно перекладається як тапок. Італійська шинка, або, як кажуть місцеві, прошутто, була як слід витримана і, як я люблю з шаром ніжного сала. Я намазав ломоть хліба запашним жовтуватим маслом, поклав товсту стрічку шинки і відкусив. Дуже й дуже непогано! Запивши смакоту кружечкою кави з корицею, яку я приніс в термосі, я дістав головне: шкіряний кисет.

Ви думаєте в цьому кисеті бріарова люлька та тютюн? Ще п'ять років тому ви б не помилилися. Але це в минулому... Я з

тих пір побачив дуже багато людей, які смалять як паровоз або зловживають алкогольними напоями... Як же вони не праві! Такі особи собі швидко або хронічну обструктивну хворобу легенів наживали, або 'печінку пропойці' - а це такі хвороби, що в гроб людину вкладали набагато швидше раку. Я з власного досвіду це знаю, бо я 'відстрелився', як сказав би байдарочник, за п'ять хвилин до смертельного водоспаду. Що б ви думали мене врятувало? Каролінський Жнець! Коли я його спробував вперше, цей чудний перчик був у книзі рекордів як найпекучіший перець на Планеті. І це насправді було так! Він показав мені що той біль, який я відчував раніше - ніщо!

З обережністю узявши з кисету стручок, я оглянув його. Крихітний, полум'яно-оранжевого кольору, пружний - саме так мусить виглядати Подих Дракона. Я не повірив своїм очам, коли тільки но заселившись до готелю, на підвіконнях я побачив акуратні кушики із вже стиглими перчиками! Випросивши в порт'є кілька з них я сховав їх до конкретного випадку - і цей випадок настав. Я не дуже люблю першу частину, бо мене від болю одразу ж вивертає та брискають прозорі сльози, але є ще й друга частина... Біль помалу стихає і ти підносишся до такого рівня, до якого тебе ніякі наркотики на піднімуть. Вони затуманюють свідомість, а від капсаїцину розум кришталево чистий. Підождавши декілька секунд я кинув перець в рот і почав падати у пекло. Я пролітав коло за колом, все нижче і нижче, та коли мене побачив та хотів з'їсти сам диявол, я посміхнувся, покрутив головою і стрімголов полетів наверх, прямісінько в рай. Вимальовувалося тільки те, чого я хотів, чого не хотів - те зникло, розвіялося, перетворилося на попіл. Я почав згадувати вчорашній день.

Захист було заплановано на південь, проте я о п'ятій годині ранку вже був в аудиторії: ще і ще раз переглядав доповідь, намагався утримати в голові всі можливі питання та хлестав каву бадьями. Кофеїн мене погубить! О дев'ятій годині в мене почався 'мандраж захисника'. Я вже захищав вчені звання - і у мене шоразу був цей мадраж.

Годиною пізніше до мене завітали кілька студентів. Виявляється, що вони планують у майбутньому теж піти стежею поліматів і вони дуже задоволені тим, що саме їх ВУЗ я обрав для становлення. Вони вже десь надібали чорнову копію моєї дисертації і тепер прийшли раніше комісії, щоб їх провентилувати.

Я вважав студентів недалекими в плані серйозної науки людьми з поверхневим поглядом на системи. Я помилявся. Вони не просто задавали питання: вони інстинктивно чи ні били по тих місцях, які в мене в захисті виявилися слабкими. Через півгодини я почав червоніти, йще через годину я почав роздумувати а чи не відмінити мені захист. На щастя прийшла комісія й прогнала студентів.

Цей захист був якийсь не такий. Я думав я буду виступати, показувати презентацію, проте голова комісії, замовив нам кави і почалася конструктивна розмова. Ніхто навіть не поглянув на код – в більшості сиділи і переглядали документацію. Я, щоб їм полегшити завдання, відкопавши карту документації вивісив її на екрані, що проектувався на дошку. Вони подякували, підійшли до інтерактивної дошки та в процесі вивчення задавали питання. Їх більше цікавили мої майбутні плани, чим те, що я вже зробив.

Це продовжувалося близько трьох годин. Ще півгодини комісія поговорила наодинці і коли я зайшов, голова сказав:

– Це дуже важлива робота і ваші плани нас повністю влаштовують. Продовжуйте й далі...

Я з вдячністю кивнув та відповів:

– Звісно, дякую.

Я пройшов. Не було вишуканих речей, не було передачі регалій – нічого такого не було. Вони визнали мене рівним – і це головне. Це вже потім, коли я прийшов в свій номер, я побачив, що хтось залишив тут походну мантию та персональну руну полімата. Я посміхнувся і завалився спати.

Щось вийняло мене з спогадів. Я відкрив очі й побачив Учителя. Він був у своїх дорожніх вільних штанах, махровому жилету, який йому зв'язала дружина та фірмовому солом'яному капелюсі. Учитель поспішав до мене – і крім того, він був не один. З ним була Кіцуна. В обох були дуже схвильовані лиця. Цікаво як вони мене знайшли? Я вже нагодився запитати їх про це, як Учитель гаркнув:

– Ви подивіться на нього! Він пікнік собі зробив! І либється! Ану вставай!

Слова застрягли у мене в горлі і я встав. Вчитель продовжував:

– У нас проблеми. Ти включений в групу швидкого реагування – все інше тобі роз'яснить Кіцуна. Швидше!

Я запитав:

– А ви?

Вчитель покрутив головою:

- Я буду прикривати ваші тили - до того ж треба відсвяткувати твоє становлення - тож корзину залиш. М-м-м... кава з корицею? Обожаю!

Вчитель уже наливав пахнучий напій а я скерований Кіцункою поспішив до дороги.

- Почекай! Можеш хоч ти мені сказати що сталося? - не поспішаючи за нею спитав я.

Вона замість відповіді на моє питання, скомандувала:

- Бачиш білу машину? Хутчіш сідай!

Я побачив, що два патрульних чатували недалеко від неправильно припаркованої машини, проте вони її начебто не бачили. Ми всілися і Кіцунка розвила шалену швидкість. Патрульні і не тявкнули. А може їм хтось наказав не помічати? Я подивився на неї.

- У Ханді проблеми. Серйозні проблеми. Як сказав твій Вчитель, ми включені в маленьку групу по їх вирішенню. Все інше нам розповість Ханді.

Ми підлітали до ґрунтового аеродрому на якому чекав маленький гвинтокрил.

- Можу я поцікавитись куди ти мене тягнеш? Куди ми летимо?

Кіцунка нарешті посміхнулась та промовила:

- Можеш. Тепер ти можеш усе. Летимо ми в Україну. Точніше - в Чорнобиль.

Антон Москаленко

2021